

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 347/2013

(2013. gada 17. aprīlis),

ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

kas atbilst vismaz 10 % no tajās uzstādītās ražošanas jaudas.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 172. pantu,

- (3) Komisijas paziņojumā "Enerģētikas infrastruktūras prioritātes 2020. gadam un pēc tam: projekts integrētam Eiropas enerģētikas tīklam" un tam sekojošajos Padomes 2011. gada 28. februāra secinājumos un Eiropas Parlamenta rezolūcijā ⁽⁴⁾ aicināts izveidot jaunu energoinfrastruktūras politiku ar mērķi optimizēt tīklu izveidi Eiropas līmenī līdz 2020. gadam un pēc tam, lai Savienība varētu sasniegt savas enerģētikas politikas pamatmērķus: konkurētspēju, ilgtspēju un apgādes drošību.

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

- (4) Eiropadome 2011. gada 4. februārī uzsvēra, ka ir jāmodernizē un jāpaplašina Eiropas energoinfrastruktūra un jāsavieno tīkli pāri robežām, lai iedibinātu patiesu solidaritāti starp dalībvalstīm, nodrošinātu alternatīvus piegāžu vai tranzīta maršrutus un enerģijas avotus un panāktu, ka atjaunojamie enerģijas avoti sāk konkurēt ar tradicionālajiem avotiem. Tā uzsvēra, ka pēc 2015. gada nevienai dalībvalstij vairs nevajadzētu būt izolētai no Eiropas gāzes un elektroenerģijas tīkliem vai piedzīvot, ka tās energoapgādes drošība ir apdraudēta piemērotu savienojumu trūkuma dēļ.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (5) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1364/2006/EK ⁽⁵⁾ nosaka pamatnostādnes Eiropas enerģētikas tīkliem. Minētās pamatnostādnes (TEN-E) ir izstrādātas ar mērķi sekmēt Savienības iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšanu, vienlaikus veicinot energoresursu racionālu ražošanu, transportēšanu, sadali un izmantošanu, samazināt mazāk attīstīto reģionu un salu reģionu izolētību, panākt Savienības energoapgādes, energoavotu un maršrutu drošību un diversifikāciju, tostarp sadarbībā ar trešām valstīm, un sekmēt ilgtspējīgu attīstību un vides aizsardzību.
- (6) Pašreizējā TEN-E satvara novērtēšana nepārprotami liecina, ka, neraugoties uz to, ka šis satvars veicina izraudzītus projektus, nodrošinot to politisko atpazīstamību, tam pietrūkst redzējuma, mērķtiecības un elastīguma, lai novērstu apzinātās infrastruktūras nepilnības. Tāpēc Savienībai būtu jāstiprina centieni risināt turpmākās problēmas šajā jomā un jāpievērš pienācīga uzmanība, lai konstatētu iespējamo turpmāko neatbilstību starp enerģijas pieprasījumu un piedāvājumu.

- (1) Eiropadome 2010. gada 26. martā atbalstīja Komisijas priekšlikumu ieviest jaunu stratēģiju "Eiropa 2020". Viena no stratēģijas "Eiropa 2020" prioritātēm ir ilgtspējīga izaugsme, kas panākama, veicinot resursefektivāku, ilgtspējīgāku un konkurētspējīgāku ekonomiku. Stratēģijā energoinfrastruktūra minēta kā viens no svarīgākajiem elementiem pamatiniciatīvā "Resursu ziņā efektīva Eiropa", kurā uzsvērts, ka bez kavēšanās ir jāmodernizē Eiropas tīkli, veidojot starpsavienojumus kontinenta mērogā, sevišķi tālab, lai integrētu atjaunojamās enerģijas avotus.

- (2) Vēl nav sasniegts Barselonas 2002. gada marta Eiropadomes sanāksmes secinājumos noteiktais mērķis dalībvalstīs nodrošināt tādu elektrotīklu starpsavienojumu līmeni,

⁽¹⁾ OV C 143, 22.5.2012., 125. lpp.

⁽²⁾ OV C 277, 13.9.2012., 137. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. marta nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2013. gada 21. marta lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2011. gada 5. jūlija rezolūcija par energoinfrastruktūras prioritātēm 2020. gadam un pēc tam (OV C 33 E, 5.2.2013., 46. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 262, 22.9.2006., 1. lpp.

- (7) Straujākai pašreizējās energoinfrastruktūras modernizācijai un jaunas energoinfrastruktūras izveidošanai ir izšķirīga nozīme, lai sasniegtu Savienības enerģētikas un klimata politikas mērķus, proti, pabeigt iekšējā enerģijas tirgus izveidi, garantēt apgādes drošību, jo īpaši naftas un gāzes apgādes drošību, līdz 2020. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju par 20 % (par 30%, ja būs atbilstīgi nosacījumi), palielināt atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas galapatēriņā līdz 20 % ⁽¹⁾ un palielināt energoefektivitāti par 20%, un tā rezultātā ieguvumi energoefektivitātes ziņā varētu samazināt jaunas infrastruktūras būvniecības nepieciešamību. Vienlaikus Savienībai ir jāsagatavo sava infrastruktūra energosistēmas turpmākai dekarbonizācijai ilgākā laikposmā līdz 2050. gadam. Tāpēc šajā regulā vajadzētu būt iespējai arī iekļaut Savienības enerģētikas un klimata politikas iespējamās nākotnes mērķus.
- (8) Lai gan Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu ⁽³⁾ ir paredzēts izveidot enerģijas iekšējo tirgu, tas joprojām ir sadrumstalots, jo nav pietiekamu starpsavienojumu starp valstu energotīkliem un netiek pilnībā izmantota esošā energoinfrastruktūra. Tomēr Savienības mēroga integrēti tīkli un viedo tīklu izveidošana ir būtiska, lai nodrošinātu konkurētspējīgu un pareizi funkcionējošu integrētu tirgu, sasniegtu optimālu energoinfrastruktūras izmantošanu, palielinātu energoefektivitāti, integrētu decentralizētus atjaunojamās enerģijas avotus un sekmētu izaugsmi, nodarbinātību un ilgtspējīgu attīstību.
- (9) Būtu jāmodernizē Savienības energoinfrastruktūra, lai novērstu tehniskas kļūmes un palielinātu tās noturību pret šādām kļūmēm, cilvēka vai dabas izraisītām katastrofām, klimata pārmaiņu negatīvajām sekām un drošības apdraudējumiem, jo īpaši attiecībā uz Eiropas kritisko infrastruktūru, kā noteikts Padomes Direktīvā 2008/114/EK (2008. gada 8. decembris) par to, lai apzinātu un noteiktu Eiropas kritiskās infrastruktūras un novērtētu vajadzību uzlabot to aizsardzību ⁽⁴⁾.
- (10) Naftas transportēšana pa sauszemes cauruļvadiem, nevis pa ūdeni var sniegt svarīgu ieguldījumu ar naftas transportēšanu saistītā vides riska samazināšanai.
- (11) Viedo tīklu nozīmīgā loma Savienības enerģētikas politikas mērķu sasniegšanā atzīta Komisijas 2011. gada 12. aprīļa paziņojumā "Viedie tīkli. No inovācijas līdz ieviešanai".
- (12) Enerģijas uzglabāšanas objekti un sašķidrinātas dabasgāzes (LNG) un saspiestas dabasgāzes (CNG) pieņemšanas, uzglabāšanas un regazifikācijas objektiem ir arvien lielāka nozīme Eiropas energoinfrastruktūrā. Šādu energoinfrastruktūras objektu izplatīšanās ir būtiska labi funkcionējošas tīkla infrastruktūras sastāvdaļa.
- (13) Komisijas 2011. gada 7. septembra paziņojumā "ES enerģētikas politika: attiecību veidošana ar partneriem ārpus mūsu robežām" tika uzsvērtā nepieciešamība iekļaut energoinfrastruktūras attīstības veicināšanu Savienības ārējās attiecībās, lai atbalstītu sociālekonomisko attīstību aiz Savienības robežām. Savienībai būtu jāsekmē infrastruktūras projekti, kas Savienības energotīklus savieno ar trešo valstu tīkliem, jo īpaši ar kaimiņvalstīm un valstīm, ar kurām Savienība ir iedibinājusi konkrētu sadarbību enerģētikas jomā.
- (14) Lai nodrošinātu sprieguma un frekvenču stabilitāti, īpaša uzmanība būtu jāpievērš Eiropas elektrotīkla stabilitātei mainīgajos apstākļos, ko rada tādu atjaunojamo energoresursu plūsmu pieaugošā daļa, kas pēc to dabas ir svārstīgi.
- (15) Tiek lēsts, ka līdz 2020. gadam Eiropas nozīmes elektroenerģijas un gāzes infrastruktūrā jāiegulda aptuveni EUR 200 miljardi. Ņemot vērā ieguldījumu apjomu ievērojamu palielināšanos salīdzinājumā ar pagātnes tendencēm, kā arī energoinfrastruktūras prioritāšu īstenošanas steidzamību, ir vajadzīga jauna energoinfrastruktūras, īpaši pārrobežu energoinfrastruktūras, regulējuma un finansēšanas pieeja.
- (16) Komisijas dienestu darba dokumentā "Vajadzīgās investīcijas enerģētikas infrastruktūrā un to nepietiekamība", kas iesniegts 2011. gada 10. jūnijā Padomei, uzsvērts, ka aptuveni puse no kopējiem ieguldījumiem, kas vajadzīgi līdz 2020. gadam, varētu netikt nodrošināti vispār vai ar kavēšanos, kuru radītu ar atļauju piešķiršanu, regulatīviem jautājumiem un finansējumu saistīti šķēršļi.
- ⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp).
- ⁽²⁾ OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.
- ⁽³⁾ OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.
- ⁽⁴⁾ OV L 345, 23.12.2008., 75. lpp.

- (17) Ar šo regulu paredz noteikumus Eiropas enerģotīklu savlaicīgai attīstībai un sadarbībai, lai sasniegtu Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) noteiktos enerģētikas politikas mērķus – nodrošināt enerģijas tirgus darbību un energoapgādes drošību Savienībā, veicināt energoefektivitāti un energotaupību, jaunu un neizsīkstošu enerģijas veidu attīstību un veicināt enerģijas tīklu savstarpēju savienojamību. Tiecoties sasniegt šos mērķus, šī regula sekmē gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un nāk par labu visai Savienībai, proti, tās konkurētspējai un ekonomiskajai, sociālajai un teritoriālajai kohēzijai.
- (18) Eiropas tīklu attīstībai un to efektīvai sadarbībai ir svarīgi nodrošināt darbības koordināciju starp elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoriem (PSO). Lai šajā sakarā nodrošinātu vienādus nosacījumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 714/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā ⁽¹⁾ attiecīgo noteikumu īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ⁽²⁾. Lai pieņemtu pamatnostādnes par elektroenerģijas PSO savstarpējās darbības koordinācijas īstenošanu Savienības līmenī, būtu jāizmanto pārbaudes procedūra, ņemot vērā to, ka minētās pamatnostādnes pārsvarā gadījumu attieksies uz visiem PSO.
- (19) Energoregulatoru sadarbības aģentūrai ("Aģentūra"), kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 713/2009 ⁽³⁾, šajā regulā ir noteikti svarīgi papildu uzdevumi, un tai būtu jāpiešķir tiesības iekasēt maksu par dažu šo uzdevumu veikšanu.
- (20) Pēc intensīvām apspriedēm ar visām dalībvalstīm un ieinteresētajām personām Komisija ir noteikusi 12 stratēģiskas Eiropas energoinfrastruktūras prioritātes, kuru īstenošana līdz 2020. gadam ir svarīga, lai sasniegtu Savienības enerģētikas un klimata politikas mērķus. Šīs prioritātes aptver dažādus reģionus vai tematiskās jomas tādās nozarēs kā elektroenerģijas pārvade un uzglabāšana, gāzes pārvade, uzglabāšana un sašķidrinātas vai saspiešanas dabasgāzes infrastruktūra, viedie tīkli, elektromaģistrāles, oglekļa dioksīda transportēšana un naftas infrastruktūra.
- (21) Kopīgu interešu projektiem būtu jāatbilst kopējiem, pārredzamiem un objektīviem kritērijiem, ņemot vērā to, kā tie sekmē enerģētikas politikas mērķu sasniegšanu. Ierosinātajiem elektroenerģijas un gāzes projektiem, lai tie atbilstu iekļaušanai otrajā un turpmākajos Savienības sarakstos, vajadzētu būt iekļautiem jaunākajā pieejamajā tīkla desmit gadu attīstības plānā. Plānā jo īpaši būtu jāņem vērā 2011. gada 4. februāra Eiropadomes sanāksmes secinājumi par nepieciešamību integrēt perifēros enerģijas tirgus.
- (22) Būtu jāizveido reģionālās grupas, kas ierosinātu un pārskatītu kopīgu interešu projektus, kā rezultātā tiktu sagatavoti reģionālie kopīgu interešu projektu saraksti. Lai nodrošinātu plašu vienprātību, šīm reģionālajām grupām būtu jānodrošina cieša sadarbība starp dalībvalstīm, valstu regulatīvajām iestādēm, projektu virzītājiem un attiecīgajām ieinteresētajām personām. Sadarbībai pēc iespējas vajadzētu balstīties uz esošajām valstu regulatīvo iestāžu un PSO reģionālās sadarbības struktūrām, kā arī citām dalībvalstu un Komisijas izveidotām struktūrām. Šīs sadarbības kontekstā valstu regulatīvajām iestādēm vajadzības gadījumā būtu jākonsultē reģionālās grupas, *inter alia*, par ierosināto projektu regulatīvo aspektu un regulatīvās apstiprināšanas ierosinātā grafika īstenojamību.
- (23) Lai nodrošinātu to, ka Savienības kopīgu interešu projektu sarakstā ("Savienības saraksts") iekļauj tikai tos projektus, kas visvairāk sekmē stratēģisko energoinfrastruktūras prioritāro koridoru un jomu īstenošanu, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt un pārskatīt Savienības sarakstu saskaņā ar LESD 290. pantu, tomēr ievērojot dalībvalstu tiesības apstiprināt kopīgu interešu projektus, kas saistīti ar to teritoriju. Kā liecina ietekmes novērtējumā veiktā analīze, kas pievienota priekšlikumam, kas ir šīs regulas pamatā, elektroenerģijas nozarē ir aptuveni 100 šādu projektu, bet gāzes nozarē – 50. ņemot vērā šo aplēsi un nepieciešamību nodrošināt šīs regulas mērķu sasniegšanu, kopīgu interešu projektu kopējam skaitam vajadzētu joprojām būt pārvaldāmam, un tādēļ tas nedrīkstētu būtiski pārsniegt 220 projektus. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.

⁽¹⁾ OV L 211, 14.8.2009., 15. lpp.

⁽²⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁽³⁾ OV L 211, 14.8.2009., 1. lpp.

- (24) Ik pēc diviem gadiem būtu jāsatavojas jauns Savienības saraksts. No katra nākamā Savienības saraksta būtu jāsvītrot tie kopīgu interešu projekti, kas ir pabeigti vai vairs neatbilst šajā regulā noteiktajām prasībām. Tādēļ uz kopīgu interešu projektiem, kas iekļaujami Savienības nākamajā sarakstā, būtu jāattiecināta reģionālo sarakstu un Savienības sarakstu izveides nolūkā rīkotā atlases procedūra, tomēr būtu jāraugās, lai pēc iespējas mazinātu tā rezultātā radušos administratīvo slogu, piemēram, iespējami plaši izmantojot iepriekš iesniegto informāciju un ņemot vērā projektu virzītāju gada ziņojumus.
- (25) Kopīgu interešu projekti būtu jāīsteno pēc iespējas ātrāk, tie būtu cieši jāpārtrauga un jānovērtē, vienlaikus līdz minimumam samazinot projektu virzītāju administratīvo slogu. Komisijai būtu jāieceļ Eiropas koordinatori projektiem, kas sastopas ar sevišķām grūtībām.
- (26) Atļauju piešķiršanas procesiem nevajadzētu radīt ar projekta lielumu vai sarežģītību nesamērīgu administratīvo slogu vai radīt šķēršļus Eiropas tīklu attīstībai un piekļuvei tirgum. Padome 2009. gada 19. februāra secinājumos uzsvēra, ka nepieciešams apzināt šķēršļus ieguldījumiem un likvidēt tos, tostarp racionalizējot plānošanas un apspriežu procedūras. Minētie secinājumi guva jaunu apstiprinājumu Eiropas Padomes 2011. gada 4. februāra sanāksmes secinājumos, kur vēlreiz tika uzsvērts, ka ir svarīgi racionalizēt un uzlabot atļauju piešķiršanas procesu, vienlaicīgi ievērojot valstu kompetenci.
- (27) Savienības kopīgu interešu projektu plānošana un īstenošana enerģētikas, transporta un telesakaru infrastruktūras nozarē būtu jākoordinē tā, lai izveidotu sinerģiju visur tur, kur tas būtu lietderīgi no vispārējā ekonomiskā, tehniskā, vides vai telpiskās plānošanas viedokļa, un lai tiktu pievērsta pienācīga uzmanība attiecīgajiem drošuma aspektiem. Tādējādi, plānojot dažādos Eiropas tīklus, priekšroku varētu dot transporta un sakaru tīklu un enerģētiku integrācijai, lai nodrošinātu, ka tiek izmantota pēc iespējas mazāka zemes platība, vienlaikus, ja iespējams, nodrošinot, ka tiek izmantoti esošie vai agrāk lietotie maršruti, lai pēc iespējas samazinātu jebkādu negatīvu sociālo, ekonomisko, ekoloģisko un finansiālo ietekmi.
- (28) Kopīgu interešu projektiem valstu līmenī būtu jāpiešķir prioritārs statuss, lai nodrošinātu ātras administratīvās procedūras. Kompetentajām iestādēm kopīgu interešu projekti būtu jāuzskata par projektiem sabiedrības interesēs. Projektiem, kam ir negatīva ietekme uz vidi, būtu jāpiešķir atļauja kā projektiem sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā, ja ir izpildīti visi nosacījumi saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā⁽²⁾.
- (29) Izraugoties kompetento iestādi vai iestādes, kas integrē un koordinē visus atļauju piešķiršanas procesus ("vienas pieturas aģentūra"), būtu jāsamazinās sarežģītība, jāpaliecinās efektivitāte un pārredzamība un jātiekmētai sadarbībai starp dalībvalstīm. Pēc to izraudzīšanās kompetentajām iestādēm vajadzētu būt rīcībspējīgām pēc iespējas drīzāk.
- (30) Lai gan pastāv iedibināti standarti par sabiedrības līdzdalību tādu lēmumu pieņemšanā, kas skar vidi, ir vajadzīgi papildu pasākumi, lai nodrošinātu visaugstākos pārredzamības un sabiedrības līdzdalības standartus attiecībā uz visiem kopīgu interešu projektu atļauju piešķiršanas procesa jautājumiem.
- (31) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu⁽³⁾, attiecīgā gadījumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu⁽⁴⁾, 1998. gada 25. jūnija Orhūsas Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem⁽⁵⁾ ("Orhūsas konvencija") un Espo Konvencijas par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā ("Espo konvencija") pareizai un koordinētai piemērošanai būtu jānodrošina, ka tiek saskaņoti galvenie vides ietekmes novērtēšanas principi, tostarp pārrobežu kontekstā. Dalībvalstīm būtu jākoordinē kopīgu interešu projektu novērtēšana un, ja iespējams, jāsatavojas kopīgi novērtējumi. Dalībvalstis būtu jāmudina apmainīties ar atļauju piešķiršanas procesu labāko praksi un informāciju par administratīvo spēju attīstīšanu.

(1) OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.

(2) OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.

(3) OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.

(4) OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.

(5) OV L 124, 17.5.2005., 4. lpp.

- (32) Ir svarīgi racionalizēt un uzlabot atļauju piešķiršanas procesus, vienlaikus pēc iespējas ievērojot valstu kompetenci un procedūras jaunas infrastruktūras būvniecībai, pienācīgi ņemot vērā subsidiaritātes principu. Tā kā energoinfrastruktūras attīstība nedrīkst kavēties, atļauju piešķiršanas procesu vienkāršošana būtu jāpapildina ar skaidri noteiktu termiņu, kurā attiecīgajām iestādēm jāpieņem lēmums par projekta būvniecību. Šādam termiņam būtu jāveicina efektīvāka procedūru definēšana un īstenošana, un tam nekādā ziņā nevajadzētu apdraudēt augstos vides aizsardzības un sabiedrības līdzdalības standartus. Kas attiecas uz šajā regulā noteiktajiem maksimālajiem termiņiem – dalībvalstis tomēr varētu censties tos vēl vairāk saīsināt, ja iespējams. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina termiņu ievērošana, un dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt, ka pārsūdzības, ar ko apstrīd visaptverošā lēmuma likumību pēc būtības vai procesuālo likumību, tiek izskatītas pēc iespējas efektīvāk.
- (33) Ja dalībvalstis to uzskata par atbilstošu, tās visaptverošajā lēmumā var iekļaut lēmumus, kas pieņemti saistībā ar sarunām ar atsevišķiem zemju īpašniekiem par pieeju īpašumam, tā īpašumtiesībām vai tiesībām to izmantot, telpisko plānošanu, ar kuru nosaka noteikta reģiona vispārējo zemes izmantošanu, iekļauj citus attīstības plānus, piemēram, automaģistrāles, dzelzceļus, ēkas un dabas aizsardzības zonas, un kura nav veikta konkrētam plānotā projekta mērķim, kā arī darbības atļauju piešķiršanu. Saistībā ar atļauju piešķiršanas procesiem kopīgu interešu projektos varētu iekļaut saistīto infrastruktūru, cik vien tas ir būtiski būvniecībai vai projekta darbībai.
- (34) Šī regula, jo īpaši noteikumi par atļauju piešķiršanu, sabiedrības līdzdalību un kopīgu interešu projektu īstenošanu, būtu jāpieņem, neskarot starptautiskās tiesības un Savienības tiesību aktus, tostarp noteikumus par vides un cilvēka veselības aizsardzību un noteikumus, kas pieņemti saskaņā ar kopējo zivsaimniecības un jūrlietu politiku.
- (35) Izmaksas par kopīgu interešu projektu izstrādi, būvniecību, darbību un uzturēšanu parasti būtu pilnībā jāsedz infrastruktūras izmantotājiem. Uz kopīgu interešu projektiem būtu jāattiecinā pārrobežu izmaksu sadalījums, ja tirgus pieprasījuma analīze vai novērtējums par sagaidāmo ietekmi uz tarifiem liecina, ka izmaksas nevar atgūt no infrastruktūras izmantotāju maksājumiem.
- (36) Apspriežoties par pareizo izmaksu sadalījumu, par pamatu būtu jāņem infrastruktūras projekta izmaksu ieguvumu analīze, ko sagatavo, izmantojot saskaņotu metodoloģiju analīzei energosistēmas mērogā un tīkla desmit gadu attīstības plānu ietvaros, kurus izstrādā pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkli saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem⁽¹⁾ un kurus pārskata Aģentūra. Minētajā analīzē varētu ņemt vērā rādītājus un attiecīgās atsaucēs vērtības ieguldījumu vienības izmaksu salīdzināšanai.
- (37) Aizvien integrētākā iekšējā enerģijas tirgū ir nepieciešami skaidri un pārredzami noteikumi par izmaksu pārrobežu sadali, lai paātrinātu ieguldījumu pārrobežu infrastruktūrā. Eiropadome 2011. gada 4. februārī atgādināja, ka ir svarīgi veicināt tādu regulējumu, kas piesaista ieguldījumus tīkliem, kur tarifi tiek noteikti atbilstīgi ieguldījumu vajadzībām un pārrobežu ieguldījumu gadījumā izmaksas tiek pienācīgi sadalītas, vienlaikus veicinot konkurenci un konkurētspēju un ņemot vērā ietekmi uz patērētājiem. Lemjot par pārrobežu izmaksu sadalījumu, valstu regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina, ka tā ietekme uz valsts tarifiem nav nesamērīgs slogs patērētājiem. Valstu regulatīvajām iestādēm būtu arī jāizvairās no projektu atbalsta dublēšanas, ņemot vērā faktiskās vai plānotās maksas un ieņēmumus. Šīs maksas un ieņēmumi būtu jāņem vērā tikai tādā mērā, kādā tie ir paredzēti attiecīgo izmaksu segšanai, un tiem pēc iespējas jābūt saistītiem ar projektiem. Ja ieguldījumu pieprasījumā ņem vērā ieguvumus, kas rodas aiz attiecīgās dalībvalsts robežām, valstu regulatīvajām iestādēm jautājumā par konkrētā projekta izmaksu un ieguvumu analīzi būtu jāapspriežas ar attiecīgajiem PSO.
- (38) Spēkā esošie tiesību akti par iekšējo enerģijas tirgu paredz, ka gāzes un elektroenerģijas tīklu piekļuves tarifi dod pietiekamu stimulu ieguldījumiem. Piemērojot tiesību aktus par iekšējo enerģijas tirgu, valstu regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina stabils un paredzams regulējums ar stimuliem realizēt kopīgu interešu projektus, tostarp ilgtermiņa stimuliem, kas ir samērīgi ar konkrētā projekta riska līmeni. Tas jo īpaši attiecas uz inovatīvām elektroenerģijas pārvades tehnoloģijām, kas ļauj tīklā plaši integrēt atjaunojamās energoresursus, decentralizētus energoresursus vai regulējamu pieprasījumu savstarpēji savienotos tirgos, un uz gāzes pārvades infrastruktūru, kas tirgum piedāvā jaudas rezerves vai elastību, lai būtu iespējama īstermiņa apmaiņa vai rezerves apgāde piegādes pārrāvumu laikā.

⁽¹⁾ OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.

- (39) Šī regula attiecas vienīgi uz atļauju piešķiršanu kopīgu interešu projektiem, sabiedrības līdzdalību kopīgu interešu projektos un kopīgu interešu projektu regulatīvo kārtību regulā noteiktajā nozīmē. Tomēr dalībvalstis, pamatojoties uz saviem tiesību aktiem, var piemērot tādus pašus vai līdzīgus noteikumus arī citiem projektiem, kuriem nav kopīgu interešu projektu statusa šīs regulas nozīmē. Attiecībā uz regulatīvajiem stimuliem dalībvalstis, pamatojoties uz saviem tiesību aktiem, var piemērot tādus pašus vai līdzīgus noteikumus tiem kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst elektroenerģijas uzglabāšanas kategorijā.
- (40) Dalībvalstīm, kuras pašreiz saistībā ar atļauju piešķiršanas procesiem neparedz augstāko iespējamo valsts nozīmes juridisko statusu energoinfrastruktūras projektiem, būtu jāapsver šāda statusa ieviešana, jo īpaši, izvērtējot, vai tas nodrošinātu ātrāku atļauju piešķiršanas procesu.
- (41) Eiropas enerģētikas programma ekonomikas atveseļošanai (EEPEA), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 663/2009 ⁽¹⁾, ir apliecinājusi, ka Savienības finansiālā palīdzība, lai piesaistītu privāto finansējumu un īstenotu Eiropas nozīmes projektus, sniedz pievienoto vērtību. Eiropadome 2011. gada 4. februārī atzina, ka dažiem energoinfrastruktūras projektiem var būt nepieciešams ierobežots publiskais finansējums, lai piesaistītu privāto finansējumu. Ņemot vērā ekonomikas un finanšu krīzi un budžeta ierobežojumus, nākamajā daudzgadu finanšu shēmā būtu jāparedz mērķtiecīgs atbalsts dotāciju un finanšu instrumentu veidā, lai piesaistītu jaunus ieguldītājus energoinfrastruktūras prioritāriem koridoriem un jomām, vienlaikus nodrošinot, ka Savienības budžeta ieguldījums ir pēc iespējas mazāks. Attiecīgajos pasākumos būtu jāņem vērā pieredze, kas gūta izmēģinājuma posmā pēc infrastruktūras projektu finansēšanai paredzēto projekta obligāciju ieviešanas.
- (42) Kopīgu interešu projektiem elektroenerģijas, gāzes un oglekļa dioksīda jomā vajadzētu būt tiesīgiem saņemt Savienības finansiālo palīdzību dotāciju vai inovatīvu finanšu instrumentu veidā, kas paredzēts pētījumiem un – ar konkrētiem nosacījumiem – arī darbiem, tiklīdz šāds finansējums ir pieejams saskaņā ar attiecīgo regulu par Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu. Tas dos iespēju sniegt pielāgotu atbalstu tiem kopīgu interešu projektiem, kas nav dzīvotspējīgi pašreizējā regulējumā un tirgus apstākļos. Ir svarīgi izvairīties no konkurences izkropļojumiem, jo īpaši starp projektiem, kas nodrošina vienu un tā paša Savienības prioritārā koridora izveidi. Šādai finansiālajai palīdzībai vajadzētu nodrošināt vajadzīgo sinerģiju ar struktūrfondi, no kuriem finansēs vietējas vai reģionālas nozīmes viedos energosadales tīklus. Uz ieguldījumiem kopīgu interešu projektos attiecas trīspakāpju prioritāra secība. Pirmkārt, ieguldīšanas prioritāte būtu jāatvēl tirgum. Otrkārt, ja tirgus dalībnieki ieguldījumus neveic, būtu jāizmanto regulatīvie risinājumi, vajadzības gadījumā jāpielāgo attiecīgais regulējums un jānodrošina attiecīgā regulējuma pareiza piemērošana. Treškārt, ja ar pirmajiem diviem posmiem nepietiek, lai nodrošinātu vajadzīgos ieguldījumus kopīgu interešu projektos, Savienības finansiālo palīdzību varētu piešķirt tad, ja kopīgu interešu projekts atbilst spēkā esošajiem atbilstības kritērijiem.
- (43) Tā kā šīs regulas mērķi, proti, Eiropas enerģētiku attīstību un sadarbību un pieslēgumus šādiem tīkliem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar proporcionalitātes principu, kā noteikts minētajā pantā, šī regula nosaka tikai to, kas ir vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai.
- (44) Regulas (EK) Nr. 713/2009, (EK) Nr. 714/2009 un (EK) Nr. 715/2009 tādēļ būtu attiecīgi jāgroza.
- (45) Tādēļ Lēmums Nr. 1364/2006/EK būtu jāatceļ,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu nosaka pamatnostādnes I pielikumā minēto Eiropas energoinfrastruktūras prioritāro koridoru un jomu savlaicīgai attīstībai un sadarbībai ("energoinfrastruktūras prioritārie koridori un jomas").

⁽¹⁾ OV L 200, 31.7.2009., 31. lpp.

2. Šī regula jo īpaši:

- a) attiecas uz tādu kopīgu interešu projektu apzināšanu, kuri vajadzīgi, lai īstenotu prioritāros koridorus un jomas, kas ietilpst kādā no II pielikumā noteiktajām energoinfrastruktūras kategorijām – elektroenerģija, gāze, nafta un oglekļa dioksīds ("energoinfrastruktūras kategorijas");
- b) sekmē kopīgu interešu projektu savlaicīgu īstenošanu, racionalizējot, ciešāk koordinējot un paātrinot atļauju piešķiršanas procesus un palielinot sabiedrības līdzdalību;
- c) paredz noteikumus un norādes izmaksu pārrobežu sadalei un ar risku saistītiem stimuliem attiecībā uz kopīgu interešu projektiem;
- d) paredz nosacījumus, ar kādiem kopīgu interešu projekti ir atbilstīgi Savienības finansiālās palīdzības saņemšanai.

2. pants

Definīcijas

Papildus Direktīvās 2009/28/EK, 2009/72/EK un 2009/73/EK un Regulās (EK) Nr. 713/2009, (EK) Nr. 714/2009 un (EK) Nr. 715/2009 paredzētajām definīcijām šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "energoinfrastruktūra" ir jebkāds materiāls aprīkojums vai objekts, kas ietilpst kādā no energoinfrastruktūras kategorijām un kas atrodas Savienībā vai savieno Savienību ar vienu vai vairākām trešām valstīm;
- 2) "visaptverošs lēmums" ir lēmums vai lēmumu kopums, kuru pieņem dalībvalsts iestāde vai iestādes, kas nav ties iestādes, un kurā noteikts, vai projekta virzītājam piešķirt vai atteikt atļauju būvēt energoinfrastruktūru, lai realizētu projektu, neskarot lēmumus, kuri administratīvā kārtā pieņemti pārsūdzības procedūrā;
- 3) "projekts" ir viena vai vairākas līnijas, cauruļvadi, objekti, aprīkojums vai iekārtas, kas ietilpst kādā no energoinfrastruktūras kategorijām;
- 4) "kopīgu interešu projekts" ir projekts, kas nepieciešams, lai īstenotu I pielikumā noteiktos energoinfrastruktūras prioritāros koridorus un jomas, un kas ir iekļauts 3. pantā minētajā Savienības kopīgu interešu projektu sarakstā;

- 5) "energoinfrastruktūras nepietiekamība" ir fiziskās plūsmas ierobežojums energosistēmā, ko rada nepietiekama pārvades spēja, kura *inter alia* nozīmē infrastruktūras trūkumu;
- 6) "projekta virzītājs" ir viens no šādiem:
 - a) PSO, sadales sistēmas operators vai cits operators vai ieguldītājs, kas realizē kopīgu interešu projektu;
 - b) ja ir vairāki PSO, sadales sistēmu operatori, citi operatori, ieguldītāji vai jebkāda to grupa – struktūra, kas ir juridiska persona saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem, kura izveidota ar līgumisku vienošanos starp tiem un kurai ir spēja uzņemties juridiskas un finansiālas saistības līgumiskās vienošanās pušu vārdā;
- 7) "viedais tīkls" ir elektroenerģijas tīkls, kas var izmaksu ziņā efektīvā veidā integrēt visu ar to saistīto lietotāju, tostarp ražotāju, patērētāju un to, kas gan ražo, gan patērē, rīcību un darbības, lai nodrošinātu ekonomiski efektīvu un ilgtspējīgu energosistēmu ar maziem zudumiem un augstu kvalitātes, apgādes drošības un drošuma līmeni;
- 8) "darbi" ir komponentu, sistēmu un pakalpojumu, tostarp programmatūras, iegāde, piegāde un ieviešana, kā arī izstrādes, būvniecības un uzstādīšanas darbi saistībā ar projektu, iekārtu pieņemšana un projekta sākšana;
- 9) "pētījumi" ir darbības, kas nepieciešamas, lai sagatavotu projekta īstenošanu, piemēram, sagatavošanās, priekšizpēti, novērtējuma, testēšanas un validācijas pētījumi, tostarp programmatūras, un citi tehniskā atbalsta pasākumi, tostarp priekšdarbi ar mērķi definēt un izstrādāt projektu un pieņemt lēmumu par tā finansēšanu, piemēram, izpēti darbi attiecīgajās vietās un finansējuma paketes sagatavošana;
- 10) "valsts regulatīvā iestāde" ir valsts regulatīvā iestāde, kas norikota atbilstīgi Direktīvas 2009/72/EK 35. panta 1. punktam vai Direktīvas 2009/73/EK 39. panta 1. punktam;
- 11) "nodošana ekspluatācijā" ir projekta darbības sākšanas process pēc tā būvniecības pabeigšanas.

II NODAĻA

KOPĪGU INTEREŠU PROJEKTI

3. pants

Savienības kopīgu interešu projektu saraksts

1. Ar šo regulu nosaka divpadsmit reģionālās grupas ("grupas"), kā noteikts III pielikuma 1. punktā. Katras grupas dalība ir balstīta uz katru prioritāro koridoru un jomu un to attiecīgo ģeogrāfisko pārklājumu, kā noteikts I pielikumā. Lēmumu pieņemšanas pilnvaras grupās ir tikai dalībvalstīm un Komisijai, kuras šajā nolūkā dēvē par grupu lēmējstruktūru.

2. Katra grupa pieņem savu reglamentu, ņemot vērā III pielikumā izklāstītos noteikumus.

3. Katras grupas lēmējstruktūra pieņem ierosināto kopīgu interešu projektu reģionālo sarakstu, kas sagatavots saskaņā ar III pielikuma 2. punktā izklāstīto procesu, atbilstīgi katra projekta sniegumam energoinfrastruktūras prioritāro koridoru un jomu īstenošanā un atbilstīgi tam, kā tie izpilda 4. pantā noteiktos kritērijus.

Kad grupa gatavo reģionālo sarakstu:

a) katram atsevišķam kopīgu interešu projekta priekšlikumam ir vajadzīgs to dalībvalstu apstiprinājums, uz kuru teritoriju šis projekts attiecas; ja dalībvalsts nolemj apstiprinājumu nesniegt, tā attiecīgajai grupai iesniedz sava lēmuma pamatojumu;

b) tā ņem vērā Komisijas ieteikumu, kura mērķis ir nodrošināt, ka kopīgu interešu projektu kopējais skaits ir pārvaldāms.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai izveidotu Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu ("Savienības saraksts"), ņemot vērā LESD 172. panta otro daļu. Savienības sarakstu pievieno šai regulai kā pielikumu.

Īstenojot savas pilnvaras, Komisija nodrošina, ka Savienības sarakstu izveido ik pēc diviem gadiem, pamatojoties uz reģionālajiem sarakstiem, ko pieņēmušas grupu lēmējstruktūras, kā noteikts III pielikuma 1. punkta 2. apakšpunktā, ievērojot procedūru, kas noteikta šā panta 3. punktā.

Pirmo Savienības sarakstu pieņem līdz 2013. gada 30. septembrim.

5. Kad Komisija, pamatojoties uz reģionālajiem sarakstiem, pieņem Savienības sarakstu, tā:

a) nodrošina, ka tiek iekļauti tikai tie projekti, kas atbilst 4. pantā minētajiem kritērijiem;

b) nodrošina pārreģionālo konsekveni, ņemot vērā Aģentūras atzinumu, kā minēts III pielikuma 2. punkta 12. apakšpunktā;

c) ņem vērā visus dalībvalstu atzinumus, kā minēts III pielikuma 2. punkta 9. apakšpunktā; un

d) cenšas nodrošināt, lai Savienības sarakstā iekļauto kopīgu interešu projektu kopējais skaits ir pārvaldāms.

6. Kopīgu interešu projekti, kas, ievērojot šā panta 4. punktu, ir iekļauti Savienības sarakstā, attiecīgā gadījumā kļūst par attiecīgo reģionālo ieguldījumu plānu daļu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 714/2009 un (EK) Nr. 715/2009 12. pantu un par attiecīgā valsts tīkla desmit gadu attīstības plāna daļu saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK un 2009/73/EK 22. pantu, un par citu attiecīgo valsts infrastruktūras plānu daļu. Minētajiem projektiem piešķir augstāko iespējamo prioritāti katrā no minētajiem plāniem.

4. pants

Kopīgu interešu projektu kritēriji

1. Kopīgu interešu projekti atbilst šādiem vispārīgiem kritērijiem:

a) projekts ir nepieciešams vismaz vienam no energoinfrastruktūras prioritārajiem koridoriem un jomām;

b) iespējamie kopējie projekta ieguvumi, kas izvērtēti saskaņā ar attiecīgajiem 2. punktā noteiktajiem specifiskajiem kritērijiem, pārsniedz tā izmaksas, tostarp ilgākā termiņā; un

c) projekts atbilst jebkuram no šādiem kritērijiem:

i) iesaista vismaz divas dalībvalstis, tieši šķērsojot divu vai vairāku dalībvalstu robežu;

ii) atrodas vienas dalībvalsts teritorijā, un tam ir ievērojama pārrobežu ietekme, kā izklāstīts IV pielikuma 1. punktā;

iii) šķērso vismaz vienas dalībvalsts un Eiropa Ekonomikas zonas valsts robežu.

2. Kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst specifiskās energoinfrastruktūras kategorijās, piemēro šādus specifiskus kritērijus:

- a) attiecībā uz elektroenerģijas pārvades un uzglabāšanas projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 1. punkta a) līdz d) apakšpunktā noteiktajām energoinfrastruktūras kategorijām, projektam ir būtiski jāsekmē vismaz viens no šādiem specifiskajiem kritērijiem:
- i) tirgus integrācija, *inter alia* novēršot vismaz vienas dalībvalsts izolāciju un samazinot energoinfrastruktūras nepietiekamību; konkurence un sistēmas elastība;
 - ii) ilgtspējība, *inter alia* integrējot atjaunojamos energoresursus tīklā un pārvadot atjaunojamo energoresursu ražošanu uz lielākajiem patēriņa centriem un uzglabāšanas krātuvēm;
 - iii) apgādes drošība, *inter alia* nodrošinot sadarbību, piemērotus savienojumus un drošu un uzticamu sistēmas darbību;
- b) attiecībā uz gāzes projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 2. punktā noteiktajām energoinfrastruktūras kategorijām, projektam ir būtiski jāsekmē vismaz viens no šādiem specifiskajiem kritērijiem:
- i) tirgus integrācija, *inter alia* novēršot vismaz vienas dalībvalsts izolāciju un samazinot energoinfrastruktūras nepietiekamību; sadarbība un sistēmas elastība;
 - ii) apgādes drošība, *inter alia* izmantojot piemērotus savienojumus un apgādes avotu, apgādes partneru un maršrutu diversifikāciju;
 - iii) konkurence, *inter alia* izmantojot apgādes avotu, apgādes partneru un maršrutu diversifikāciju;
 - iv) ilgtspējība, *inter alia* samazinot emisijas, atbalstot nepastāvīgu atjaunojamo energoresursu ražošanu un uzlabojot no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas gāzes izmantošanu;
- c) attiecībā uz elektroenerģijas viedo tīklu projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 1. punkta e) apakšpunktā noteiktajām energoinfrastruktūras kategorijām, projektam ir būtiski jāsekmē visi šādi specifiski kritēriji:
- i) tīkla lietotāju integrācija un iesaistīšanās saistībā ar jaunām tehniskām prasībām attiecībā uz to elektroenerģijas piedāvājumu un pieprasījumu;
 - ii) elektroenerģijas pārvades un sadales efektivitāte un sadarbība tīkla ikdienas ekspluatācijā;
 - iii) tīkla drošība, sistēmu kontrole un apgādes kvalitāte;
 - iv) optimizēta plānošana attiecībā uz izmaksu ziņā lietderīgiem ieguldījumiem tīklos nākotnē;
 - v) tirgus darbība un pakalpojumi klientiem;
 - vi) lietotāju iesaistīšana sava energopatēriņa pārvaldībā;
- d) attiecībā uz naftas transportēšanas projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 3. punktā noteiktajām energoinfrastruktūras kategorijām, projektam ir būtiski jāsekmē visi šādi specifiski kritēriji:
- i) apgādes drošība, samazinot atkarību no viena apgādes avota vai maršruta;
 - ii) efektīva un ilgtspējīga resursu izmantošana, mazinot vides riskus;
 - iii) sadarbība;
- e) attiecībā uz oglekļa dioksīda transportēšanas projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 4. punktā noteiktajām energoinfrastruktūras kategorijām, projektam ir būtiski jāsekmē visi šādi specifiski kritēriji:
- i) oglekļa dioksīda emisiju novēršana, vienlaikus saglabājot energoapgādes drošību;
 - ii) oglekļa dioksīda transportēšanas noturības un drošības palielināšana;
 - iii) efektīva resursu izmantošana, nodrošinot pieslēgumu vairākiem oglekļa dioksīda avotiem un uzglabāšanas krātuvēm, izmantojot kopīgu infrastruktūru un samazinot vides noslodzi un riskus.
3. Attiecībā uz projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. līdz 3. punktā noteiktajās energoinfrastruktūras kategorijās, šajā pantā uzskaitītos kritērijus izvērtē saskaņā ar IV pielikuma 2. līdz 5. punktā noteiktajiem rādītājiem.

4. Lai veicinātu visu to projektu izvērtēšanu, kas varētu būt atbilstīgi kopīgu interešu projektu statusam un ko varētu iekļaut reģionālajā sarakstā, katra grupa pārredzamā un objektīvā veidā izvērtē katra projekta sniegumu tā paša prioritārā koridora vai jomas īstenošanā. Katra grupa nosaka savu izvērtēšanas metodi, pamatojoties uz kopējo sniegumu attiecībā uz 2. punktā minētajiem kritērijiem; balstoties uz šo izvērtējumu, grupa iekšējai lietošanai izveido projektu prioritāro secību. Ne reģionālo, ne Savienības sarakstu nekārto prioritārā secībā, kā arī prioritāro secību neizmanto nekādiem turpmākiem nolūkiem, izņemot – kā aprakstīts III pielikuma 2. punkta 14. apakšpunktā.

Izvērtējot projektus, katra grupa turklāt pienācīgi ņem vērā:

- a) cik steidzams ir katrs ierosinātais projekts, lai sasniegtu Savienības enerģētikas politikas mērķus – tirgus integrāciju, *inter alia* novēršot vismaz vienas dalībvalsts izolāciju, un konkurenci, ilgtspējību un apgādes drošību;
- b) cik daudzas dalībvalstis katrs projekts ietekmē, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgas iespējas projektiem, kas attiecas uz perifērām dalībvalstīm;
- c) kāds ir katra projekta sniegums attiecībā uz teritoriālo kohēziju; un
- d) kādā mērā projekts ir komplementārs ar citiem ierosinātajiem projektiem.

Attiecībā uz “viedo tīklu” projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta e) apakšpunktā noteiktajā energoinfrastruktūras kategorijā, prioritārā secībā sakārto tos projektus, kas vienlaikus ietekmē vienas un tās pašas divas dalībvalstis, un pienācīgi ņem vērā arī projekta skarto lietotāju skaitu, gada energopatēriņu un no nepārvarāmiem resursiem saražotas enerģijas īpatnsvaru teritorijā, kur atrodas šie lietotāji.

5. pants

Īstenošana un uzraudzība

1. Projekta virzītāji kopīgu interešu projektiem izstrādā īstenošanas plānu, kurā iekļauj grafiku visām šādām darbībām:

- a) priekšizpētei un projektēšanas pētījumam;
- b) valsts regulatīvās iestādes vai jebkādas citas attiecīgās iestādes apstiprinājumam;
- c) būvniecībai un nodošanai ekspluatācijā;
- d) atļauju piešķiršanas procesa grafikam, kas minēts 10. panta 4. punkta b) apakšpunktā.

2. PSO, sadales sistēmu operatori un citi operatori savā starpā sadarbojas, lai veicinātu kopīgu interešu projektu izstrādi savā jomā.

3. Aģentūra un attiecīgās grupas uzrauga kopīgu interešu projektu īstenošanā gūtās sekmes un vajadzības gadījumā sniedz ieteikumus, lai veicinātu kopīgu interešu projektu īstenošanu. Grupas var pieprasīt papildu informāciju, ko sniedz saskaņā ar 4., 5. un 6. punktu, sasaukt sanāksmes ar attiecīgajām personām un uzaicināt Komisiju pārbaudīt uz vietas sniegto informāciju.

4. Līdz 31. martam katru gadu, kas seko gadam, kurā saskaņā ar 3. pantu kopīgu interešu projekts ir iekļauts Savienības sarakstā, projekta virzītāji iesniedz gada ziņojumu 8. pantā minētajai kompetentajai iestādei vai Aģentūrai par katru projektu, kas ietilpst II pielikuma 1. un 2. punktā noteiktajās kategorijās, vai attiecīgajai grupai par katru projektu, kas ietilpst II pielikuma 3. un 4. punktā noteiktajās kategorijās. Minētajā ziņojumā sīki izklāsta:

- a) kādas sekmes gūtas projekta izstrādē, būvniecībā un nodošanā ekspluatācijā, jo īpaši attiecībā uz atļauju piešķiršanas un apspriežu procedūrām;
- b) attiecīgā gadījumā – vai ir kavēšanās salīdzinājumā ar īstenošanas plānu, šādas kavēšanās iemeslus un citas sastaptās grūtības;
- c) attiecīgā gadījumā – pārskatītu plānu ar mērķi novērst kavēšanos.

5. Trīs mēnešos no šā panta 4. punktā minēto gada ziņojumu saņemšanas Aģentūra grupām iesniedz konsolidētu ziņojumu par kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. un 2. punktā noteiktajās kategorijās, kurā novērtētas gūtās sekmes, un vajadzības gadījumā sniedz ieteikumus par to, kā panākt iekavēto un pārvarēt sastaptās grūtības. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 6. panta 8. un 9. punktu minētajā konsolidētajā ziņojumā novērtē arī to, vai tiek konsekvēnti īstenoti Savienības tīklu attīstības plāni attiecībā uz energoinfrastruktūras prioritārajiem koridoriem un jomām.

6. Katru gadu 8. pantā minētās kompetentās iestādes ziņo attiecīgajai grupai par to attiecīgajā teritorijā esošo kopīgu interešu projektu īstenošanā gūtajām sekmēm un – atbilstīgā gadījumā – īstenošanas kavēšanos saistībā ar atļauju piešķiršanas procesiem, kā arī par šādas kavēšanās iemesliem.

7. Ja kopīgu interešu projekta nodošana ekspluatācijā ir aizkavējusies salīdzinājumā ar īstenošanas plānu un ja tas nav noticis tādu nepārvaramu apstākļu dēļ, ko projekta virzītājs nespēj kontrolēt:

- a) ciktāl saskaņā ar attiecīgajiem valstu tiesību aktiem ir piemērojami Direktīvu 2009/72/EK un 2009/73/EK 22. panta 7. punkta a), b) vai c) apakšpunktā minētie pasākumi, valstu regulatīvās iestādes nodrošina, ka ieguldījumi tiek veikti;
- b) ja valstu regulatīvo iestāžu pasākumi saskaņā ar a) apakšpunktu nav piemērojami, projekta virzītājs izvēlas trešo personu visa projekta vai tā daļas finansēšanai vai būvniecībai. Projekta virzītājs to dara, pirms kavēšanās salīdzinājumā ar īstenošanas plānā noteikto nodošanas ekspluatācijā datumu pārsniedz divus gadus;
- c) ja trešā persona netiek izvēlēta saskaņā ar b) apakšpunktu, dalībvalsts vai, ja dalībvalsts tā noteikusi, valsts regulatīvā iestāde divu mēnešu laikā no b) apakšpunktā minētā termiņa beigām var iecelt trešo personu projekta finansēšanai vai būvniecībai, un projekta virzītājs to pieņem;
- d) ja kavēšanās salīdzinājumā ar īstenošanas plānā noteikto nodošanas ekspluatācijā datumu pārsniedz divus gadus un divus mēnešus, Komisija, par to vienojoties un pilnībā sadarbojoties ar attiecīgajām dalībvalstīm, var nākt klajā ar uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, kurā var piedalīties ikviena trešā persona, kas spēj būt projekta virzītājs, lai uzbūvētu projektu atbilstīgi pieņemtajam grafikam;
- e) piemērojot c) vai d) apakšpunktu, sistēmas operators, kura teritorijā atrodas ieguldījumu objekts, sniedz īstenotajiem operatoriem vai ieguldītājiem, vai trešai personai visu ieguldījuma veikšanai vajadzīgo informāciju, pieslēdz jaunus aktīvus pārvades tīklam un kopumā dara visu iespējamo, lai veicinātu ieguldījumu īstenošanu un kopīgu interešu projekta drošu, uzticamu un efektīvu darbību un uzturēšanu.

8. Kopīgu interešu projektu var svītrot no Savienības saraksta saskaņā ar 3. panta 4. punktā noteikto procedūru, ja projekts minētajā sarakstā tika iekļauts, balstoties uz nepareizu informāciju, kas bija noteicošais iekļaušanas faktors, vai projekts neatbilst Savienības tiesību aktiem.

9. Projekti, kuri vairs nav Savienības sarakstā, zaudē visas no šīs regulas izrietošās tiesības un saistības, kas attiecas uz kopīgu interešu projekta statusu.

Tomēr projekti, kuri vairs nav Savienības sarakstā, bet par kuriem kompetentā iestāde ir pieņēmusi izskatīšanai pieteikuma

dokumentāciju, saglabā tiesības un saistības, kas izriet no III nodaļas, izņemot, ja projekts vairs nav sarakstā 8. punktā noteikto iemeslu dēļ.

10. Šis pants neskar Savienības finansiālo palīdzību, kas piešķirta kopīgu interešu projektam pirms tā svītrošanas no Savienības saraksta.

6. pants

Eiropas koordinatori

1. Ja kopīgu interešu projekts sastopas ar ievērojamām īstenošanas grūtībām, Komisija, vienojoties ar attiecīgajām dalībvalstīm, var iecelt Eiropas koordinatoru uz laikposmu, kas nepārsniedz vienu gadu un ko var divas reizes pagarināt.

2. Eiropas koordinators:

- a) virza projektus, kuriem viņš iecelts par Eiropas koordinatoru, un pārrobežu dialogu starp projekta virzītājiem un visām ieinteresētajām personām;
- b) pēc vajadzības palīdz visām personām apspriesties ar ieinteresētajām personām un saņemt projektiem nepieciešamās atļaujas;
- c) attiecīgā gadījumā konsultē projekta virzītājus par projekta finansēšanu;
- d) nodrošina, ka projektu sagatavošanai un īstenošanai attiecīgās dalībvalstis sniedz pienācīgu atbalstu un stratēģisku vadību;
- e) katru gadu un attiecīgā gadījumā, beidzoties pilnvarām, iesniedz Komisijai ziņojumu par projektu gūtajām sekmēm un par visām grūtībām un šķēršļiem, kas varētu ievērojami kavēt projektu nodošanu ekspluatācijā. Šo ziņojumu Komisija pārsūta Eiropas Parlamentam un attiecīgajām grupām.

3. Eiropas koordinatoru izvēlas, pamatojoties uz viņa pieredzi attiecībā uz specifiskiem uzdevumiem, ko viņam uztic attiecīgajos projektos.

4. Lēmumā par Eiropas koordinatora iecelšanu nosaka kārtību attiecībā uz pilnvaru ilgumu, specifiskajiem uzdevumiem un attiecīgajiem termiņiem, kā arī izmantojamo metodoloģiju. Koordinācijas darbs ir samērīgs ar projektu sarežģītību un aplēs-tajām izmaksām.

5. Attiecīgās dalībvalstis pilnībā sadarbojas ar Eiropas koordinatoru, tam pildot 2. un 4. punktā minētos uzdevumus.

III NODAĻA

ATĻAUJU PIEŠĶIRŠANA UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

7. pants

Kopīgu interešu projektu “prioritārais statuss”

1. Atļauju piešķiršanas procesā vajadzīgo lēmumu pieņemšanas nolūkā, pieņemot Savienības sarakstu, tiek noteikta šo projektu nepieciešamība no enerģētikas politikas viedokļa, neskarot projekta precīzu atrašanās vietu, maršrutu vai tehnoloģiju.

2. Lai nodrošinātu ar kopīgu interešu projektiem saistītās pieteikuma dokumentācijas efektīvu administratīvo apstrādi, projekta virzītāji un visas attiecīgās iestādes nodrošina, ka šo dokumentāciju apstrādā, cik vien ātri tas ir iespējams no juridiskā viedokļa.

3. Ja valsts tiesību aktos šāds statuss ir paredzēts, kopīgu interešu projektiem piešķir augstāko iespējamo valsts nozīmes statusu un pret tiem attiecas kā tādiem atļauju piešķiršanas procesos – un, ja valsts tiesību akti to paredz, arī telpiskajā plānošanā –, tostarp saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējumu, tādā veidā, kā šāda attieksme ir paredzēta valsts tiesību aktos, ko piemēro attiecīgajam energoinfrastruktūras veidam.

4. Komisija līdz 2013. gada 16. augustam izsniedz nesaistošas norādes, lai palīdzētu dalībvalstīm noteikt piemērotus leģislatīvus un neleģislatīvus pasākumus ar mērķi racionalizēt ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras un nodrošināt to ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru saskanīgu piemērošanu, kas kopīgu interešu projektiem noteiktas Savienības tiesību aktos.

5. Dalībvalstis, pienācīgi ņemot vērā 4. punktā minētās norādes, izvērtē, kādi pasākumi ir iespējami, lai racionalizētu ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras un nodrošinātu to saskanīgu piemērošanu, un par rezultātu informē Komisiju.

6. Deviņu mēnešu laikā no 4. punktā minēto norāžu izdošanas dalībvalstis veic neleģislatīvus pasākumus, ko tās apzinājušas saskaņā ar 5. punktu.

7. Dalībvalstis 24 mēnešu laikā no 4. punktā minēto norāžu izdošanas dienas veic saskaņā ar 5. punktu apzinātos leģislatīvos pasākumus. Šie pasākumi neskar saistības, kas izriet no Savienības tiesību aktiem.

8. Attiecībā uz ietekmi uz vidi, kas minēta Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punktā un Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punktā, kopīgu interešu projektus no enerģētikas politikas viedokļa uzskata par projektiem sabiedrības interesēs un var uzskatīt par projektiem “sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā” ar noteikumu, ka ir ievēroti visi šajās direktīvās noteiktie nosacījumi.

Ja saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK ir vajadzīgs Komisijas atziņums, Komisija un šīs regulas 9. pantā minētā kompetentā iestāde nodrošina, ka lēmums par to, vai projekts ir “sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā”, tiek pieņemts, ievērojot šīs regulas 10. panta 1. punktā minēto termiņu.

8. pants

Atļauju piešķiršanas procesa organizācija

1. Līdz 2013. gada 16. novembrim katra dalībvalsts ieceļ vienu valsts kompetento iestādi, kas ir atbildīga par kopīgu interešu projektu atļauju piešķiršanas procesa veicināšanu un koordinēšanu.

2. Šā panta 1. punktā minētās kompetentās iestādes atbildību un/vai tās uzdevumus saistībā ar kopīgu interešu projektu vai kopīgu interešu projektu konkrētu kategoriju var deleģēt citai iestādei vai tos var veikt cita iestāde ar noteikumu, ka:

- a) kompetentā iestāde informē Komisiju par minēto deleģēšanu un attiecīgo informāciju kompetentā iestāde vai projekta virzītājs publicē 9. panta 7. punktā minētajā tīmekļa vietnē;
- b) par katru kopīgu interešu projektu ir atbildīga tikai viena iestāde, tā ir vienīgais kontaktpunkts projekta virzītājam procesā, kas noslēdzas ar visaptverošā lēmuma pieņemšanu par attiecīgo kopīgu interešu projektu, un tā koordinē visu attiecīgo dokumentu un informācijas iesniegšanu.

Kompetentā iestāde var saglabāt pienākumu noteikt termiņus, neskarot termiņus, kas noteikti saskaņā ar 10. pantu.

3. Neskarot attiecīgās prasības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un Savienības tiesību aktiem, kompetentā iestāde rīkojas tā, lai veicinātu visaptverošā lēmuma pieņemšanu. Visaptverošo lēmumu pieņem 10. panta 1. un 2. punktā minētajā termiņā un saskaņā ar vienu no šādām shēmām:

a) integrētā shēma: visaptverošo lēmumu pieņem kompetentā iestāde, un tas ir vienīgais juridiski saistošais lēmums, kas izriet no tiesību aktos noteiktās atļauju piešķiršanas procedūras. Ja projekts attiecas uz citām iestādēm, tās saskaņā ar valsts tiesību aktiem var procedūras gaitā sniegt savu atzinumu, kuru kompetentā iestāde ņem vērā;

b) koordinētā shēma: visaptverošais lēmums sastāv no vairākiem atsevišķiem juridiski saistošiem lēmumiem, ko pieņemušas vairākas attiecīgās iestādes, kuras koordinē kompetentā iestāde. Kompetentā iestāde var izveidot darba grupu, kurā pārstāvētas visas attiecīgās iestādes, lai izstrādātu atļauju piešķiršanas grafiku saskaņā ar 10. panta 4. punkta b) apakšpunktu un uzraudzītu un koordinētu tā īstenošanu. Kompetentā iestāde, apspriežoties ar pārējām attiecīgajām iestādēm, attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts tiesību aktiem un neskarot saskaņā ar 10. pantu noteiktos termiņus, katrā gadījumā atsevišķi nosaka saprātīgu termiņu, kurā pieņem atsevišķos lēmumus. Kompetentā iestāde var pieņemt atsevišķu lēmumu citas attiecīgās valsts iestādes vietā, ja minētā cita iestāde šādu lēmumu nepieņem noteiktajā termiņā un ja kavēšanos nevar pienācīgi pamatot; vai, ja to paredz dalībvalsts tiesību akti un tādā mērā, kādā tas ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem, kompetentā iestāde var uzskatīt, ka cita attiecīgā valsts iestāde ir devusi projektam piekrišanu vai atteikumu, ja minētā iestāde lēmumu nav pieņēmusi termiņā. Ja to paredz valsts tiesību akti, kompetentā iestāde var neņemt vērā citas attiecīgās valsts iestādes atsevišķu lēmumu, ja tā uzskata, ka lēmums nav pietiekami pamatots, proti, attiecīgā valsts iestāde nav izklāstījusi pietiekamus pierādījumus; to darot, kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek ievērotas attiecīgās prasības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un Savienības tiesību aktiem, un tā savu lēmumu pienācīgi pamato;

c) sadarbības shēma: visaptverošā lēmuma pieņemšanu koordinē kompetentā iestāde. Kompetentā iestāde, apspriežoties ar pārējām attiecīgajām iestādēm, vajadzības gadījumā saskaņā ar valsts tiesību aktiem un neskarot saskaņā ar 10. pantu noteiktos termiņus, katrā gadījumā atsevišķi nosaka saprātīgu termiņu, kurā pieņem atsevišķos lēmumus. Tā uzrauga, kā attiecīgās iestādes ievēro šos termiņus.

Ja ir sagaidāms, ka attiecīgās iestādes atsevišķs lēmums netiks pieņemts termiņā, minētā iestāde nekavējoties informē kompetento iestādi un norāda kavēšanās pamatojumu. Pēc tam kompetentā iestāde nosaka jaunu termiņu, kurā pieņem minēto atsevišķo lēmumu, vienlaikus ievērojot saskaņā ar 10. pantu noteiktos kopējos termiņus.

Atzīstot valstu īpatnības plānošanas un atļauju piešķiršanas procesos, dalībvalstis var izvēlēties vienu no pirmās daļas a),

b) un c) apakšpunktā minētajām trim shēmām, lai veicinātu un koordinētu savas procedūras, un izvēlas īstenot visefektīvāko shēmu. Ja dalībvalsts izvēlas sadarbības shēmu, tā informē Komisiju par šādas izvēles iemesliem. Komisija veic shēmu efektivitātes novērtējumu ziņojumā, kas minēts 17. pantā.

4. Dalībvalstis var piemērot dažādas 3. punktā noteiktās shēmas attiecībā uz sauszemes kopīgu interešu projektiem un kopīgu interešu projektiem jūrā.

5. Ja kopīgu interešu projekta dēļ lēmumi jāpieņem divās vai vairākās dalībvalstīs, attiecīgās kompetentās iestādes veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu un lietderīgu savstarpējo sadarbību un koordināciju, tostarp attiecībā uz 10. panta 4. punktā minētajiem noteikumiem. Dalībvalstis cenšas paredzēt kopīgas procedūras, jo īpaši attiecībā uz ietekmes uz vidi novērtējumu.

9. pants

Pārredzamība un sabiedrības līdzdalība

1. Līdz 2014. gada 16. maijam dalībvalsts vai kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā sadarbībā ar citām attiecīgajām iestādēm publicē rokasgrāmatu par atļauju piešķiršanas procesu, kas piemērojams kopīgu interešu projektiem. Rokasgrāmatu pēc vajadzības atjaunina un dara pieejamu sabiedrībai. Rokasgrāmatā iekļauj vismaz VI pielikuma 1. punktā precizēto informāciju. Rokasgrāmatā nav juridiski saistoša, bet tajā var atsaukties uz attiecīgiem juridiskiem noteikumiem vai citēt tos.

2. Neskarot prasības, kas izriet no Orhūsas un Espo konvencijām un attiecīgiem Savienības tiesību aktiem, visas atļauju piešķiršanas procesā iesaistītās personas ievēro VI pielikuma 3. punktā izklāstītos sabiedrības līdzdalības principus.

3. Aptuveni trīs mēnešu laikā no atļauju piešķiršanas procesa sākuma saskaņā ar 10. panta 1. punkta a) apakšpunktu projekta virzītājs, ievērojot procesu, kas aprakstīts 1. punktā minētajā rokasgrāmatā, un saskaņā ar VI pielikumā noteiktajām pamatnostādnēm izstrādā un kompetentajai iestādei iesniedz sabiedrības līdzdalības koncepciju. Kompetentā iestāde triju mēnešu laikā apstiprina sabiedrības līdzdalības koncepciju vai prasa veikt tajā izmaiņas; šajā procesā kompetentā iestāde ņem vērā visus sabiedrības līdzdalības un apspriešanās veidus, kas notikuši pirms atļauju piešķiršanas procesa sākuma, tādā mērā, kādā šāda sabiedrības līdzdalība un apspriešanās atbilst šā panta prasībām.

Ja projekta virzītājs plāno būtiski mainīt apstiprināto koncepciju, tas par šādu plānu informē kompetento iestādi. Šādā gadījumā kompetentā iestāde var pieprasīt veikt izmaiņas.

4. Vismaz viena sabiedriskā apspriešana, ko rīko projekta virzītājs vai, ja to paredz valsts tiesību akti, kompetentā iestāde, notiek pirms galīgās un pabeigtās pieteikuma dokumentācijas iesniegšanas kompetentajai iestādei saskaņā ar 10. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Tas neskar sabiedrisko apspriešanu, kas jāveic, ja tiek iesniegts lūgums piešķirt attīstības piekrišanu saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 6. panta 2. punktu. Sabiedriskajā apspriešanā VI pielikuma 3. punkta a) apakšpunktā minētās ieinteresētās personas tiek informētas par projektu jau agrīnā posmā, un tā palīdz noteikt vispiemērotāko vietu vai maršrutu un apzināt būtiskos jautājumus, kas jāaplūko pieteikuma dokumentācijā. Šādai sabiedriskai apspriešanai piemērojama prasību minimums ir precizēts VI pielikuma 5. punktā.

Projekta virzītājs pirms pieteikuma dokumentācijas iesniegšanas sagatavo ziņojumu, kurā apkopoti rezultāti pasākumiem saistībā ar sabiedrības līdzdalību, tostarp pasākumiem, kas notikuši pirms atļaujas piešķiršanas procesa sākuma. Projekta virzītājs minēto ziņojumu kopā ar pieteikuma dokumentāciju iesniedz kompetentajai iestādei. Pieņemot visaptverošo lēmumu, šos rezultātus pienācīgi ņem vērā.

5. Ja projekts šķērso divu vai vairāku dalībvalstu robežu, sabiedriskās apspriešanas saskaņā ar 4. punktu katrā no attiecīgajām dalībvalstīm sarīko ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad sākusies pirmā sabiedriskā apspriešana.

6. Ja projektam varētu būt būtiska nelabvēlīga pārrobežu ietekme vienā vai vairākās kaimiņu dalībvalstīs, kurās ir piemērojams Direktīvas 2011/92/ES 7. pants un Espo konvencija, atbilstīgo informāciju dara pieejamu kaimiņu dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Kaimiņu dalībvalstu kompetentās iestādes attiecīgā gadījumā paziņošanas procedūrā norāda, vai tās vai kāda cita attiecīgā iestāde vēlas piedalīties sabiedriskās apspriešanas procedūrās.

7. Projekta virzītājs vai, ja to paredz valsts tiesību akti, kompetentā iestāde izveido un regulāri atjaunina tīmekļa vietni, kurā ir attiecīga informācija par kopīgu interešu projektu un kurā ir iekļauta saite uz Komisijas tīmekļa vietni, un kura atbilst VI pielikuma 6. punkta prasībām. Komerciāli sensitīva informācija ir konfidenciāla.

Projekta virzītāji publicē attiecīgo informāciju, arī izmantojot citus piemērotus informēšanas līdzekļus, kam sabiedrība var brīvi piekļūt.

10. pants

Atļauju piešķiršanas procesa ilgums un īstenošana

1. Atļauju piešķiršanas procesā ir divas procedūras:

- a) pirmspieteikuma procedūra, kas aptver laikposmu no atļauju piešķiršanas procesa sākuma līdz brīdim, kad kompetentā iestāde pieņem pieteikuma dokumentāciju, norisinās aptuveni divus gadus.

Šajā procedūrā ietilpst vides ietekmes ziņojumu sagatavošana, ko veic projekta virzītāji.

Lai noteiktu atļauju piešķiršanas procesa sākumu, projekta virzītāji attiecīgo dalībvalstu kompetentajai iestādei rakstiski paziņo par projektu un paziņojumā pietiekami detalizēti izklāsta projektu. Ne vēlāk kā triju mēnešu laikā pēc paziņojuma saņemšanas kompetentā iestāde savā un citu attiecīgo iestāžu vārdā rakstiski akceptē paziņojumu vai noraida to, ja uzskata, ka projekts vēl nav pietiekami sagatavots atļauju piešķiršanas procesam. Ja izteikts noraidījums, kompetentā iestāde savā un citu attiecīgo iestāžu vārdā savu lēmumu pamato. Par atļauju piešķiršanas procesa sākumu uzskata dienu, kad kompetentā iestāde paraksta paziņojuma akceptēšanu. Ja iesaistītas divas vai vairākas dalībvalstis, par atļauju piešķiršanas procesa sākumu uzskata dienu, kad pēdējā attiecīgā kompetentā iestāde akceptē paziņojumu;

- b) tiesību aktos noteiktā atļauju piešķiršanas procedūra, kas aptver laikposmu no iesniegtās pieteikuma dokumentācijas pieņemšanas dienas līdz dienai, kad tiek pieņemts visaptverošais lēmums, nepārsniedz vienu gadu un sešus mēnešus. Dalībvalstis var noteikt īsāku termiņu, ja to uzskata par piemērotu.

2. Abu 1. punktā minēto procedūru kopējais ilgums nepārsniedz trīs gadus un sešus mēnešus. Tomēr, ja kompetentā iestāde uzskata, ka viena vai abas atļauju piešķiršanas procesa procedūras netiks pabeigtas 1. punktā noteiktajā termiņā, tā pirms termiņa beigām, izskatot katru gadījumu atsevišķi, var nolemt pagarināt vienu vai abus termiņus ilgākais par deviņiem mēnešiem abām procedūrām kopā.

Šādā gadījumā kompetentā iestāde informē attiecīgo grupu un iesniedz attiecīgajai grupai informāciju par veiktajiem vai veicamajiem pasākumiem, lai atļauju piešķiršanas procesu pabeigtu ar iespējami īsāku kavēšanos. Grupa var pieprasīt, lai kompetentā iestāde regulāri ziņo par virzību šajā sakarā.

3. Dalībvalstīs, kur maršruta vai vietas noteikšanu, kas veikta vienīgi plānotā projekta konkrētajam mērķim, tostarp konkrētu tīkla infrastruktūras koridoru plānošanu, nevar iekļaut procesā, kas beidzas ar visaptverošā lēmuma pieņemšanu, attiecīgo lēmumu pieņem atsevišķā sešu mēnešu termiņā, kas sākas virzītāja galīgās un pilnīgās pieteikuma dokumentācijas iesniegšanas dienā.

Šajā gadījumā 2. punktā minēto pagarināto termiņu saīsina līdz sešiem mēnešiem, tostarp procedūrai, kas aprakstīta šajā punktā.

4. Pirmspieteikuma procedūra ietver šādus posmus:

- a) saņemot paziņojuma akceptēšanu, saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu kompetentā iestāde ciešā sadarbībā ar pārējām attiecīgajām iestādēm un attiecīgā gadījumā pamatojoties uz projekta virzītāja priekšlikumu nosaka tās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kas projekta virzītājam jāiesniedz kā daļa no pieteikuma dokumentācijas, lai saņemtu visaptverošo lēmumu. Šo noteikšanu veic, pamatojoties uz VI pielikuma 1. punkta e) apakšpunktā minēto kontrolosarakstu;
- b) kompetentā iestāde ciešā sadarbībā ar projekta virzītāju un citām attiecīgajām iestādēm, kā arī ņemot vērā saskaņā ar a) apakšpunktu veikto pasākumu rezultātus, izstrādā atļauju piešķiršanas procesa detalizētu grafiku, ievērojot VI pielikuma 2. punktā izklāstītās pamatnostādnes.

Ja projekti šķērso divu vai vairāku dalībvalstu robežu, iesaistīto dalībvalstu kompetentās iestādes sagatavo kopīgu grafiku, kurā tās cenšas saskaņot valstu grafikus;

- c) saņemot provizorisko pieteikuma dokumentāciju, kompetentā iestāde vajadzības gadījumā un tostarp pārējo attiecīgo iestāžu vārdā pieprasa projekta virzītājam sniegt trūkstošo informāciju, un šie pieprasījumi var attiekties tikai uz jautājumiem, kas minēti a) apakšpunktā. Triju mēnešu laikā pēc trūkstošās informācijas iesniegšanas kompetentā iestāde pieņem izskatīšanai rakstisku pieteikumu. Papildu informāciju var pieprasīt tikai tad, ja tas pamatojams ar jauniem apstākļiem.

5. Projekta virzītājs nodrošina, ka pieteikuma dokumentācija ir pabeigta un pienācīgā kvalitātē, un lūdz kompetentās iestādes atzinumu pēc iespējas drīzāk pirmspieteikuma procedūras laikā. Projekta virzītājs pilnībā sadarbojas ar kompetento iestādi, lai ievērotu termiņus un detalizēto grafiku, kā noteikts 4. punkta b) apakšpunktā.

6. Šajā pantā noteiktie termiņi neskar saistības, kas izriet no starptautiskajām tiesībām un Savienības tiesību aktiem, un neskar pārsūdzības procedūras administratīvā kārtā un tiesiskas aizsardzības līdzekļus tiesā.

IV NODAĻA

REGULATĪVĀ KĀRTĪBA

11. pants

Izmaksu un ieguvumu analīze enerģosistēmas mērogā

1. Līdz 2013. gada 16. novembrim elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls (PSOET) un gāzes PSOET publicē un iesniedz dalībvalstīm, Komisijai un Aģentūrai savas attiecīgās metodoloģijas, tostarp par tīklu un tirgus modelēšanu, kas ir pamatā harmonizētai enerģosistēmas mēroga izmaksu un ieguvumu analīzei Savienības līmenī, kuru piemēro kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta a) līdz d) apakšpunktā un II pielikuma 2. punktā noteiktajās kategorijās. Minētās metodoloģijas izmanto, lai sagatavotu visus turpmākos tīkla desmit gadu attīstības plānus, kurus izstrādā elektroenerģijas PSOET un gāzes PSOET saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. pantu un Regulas (EK) Nr. 715/2009 8. pantu. Metodoloģijas izstrādā saskaņā ar V pielikumā noteiktajiem principiem, un tās atbilst IV pielikumā izklāstītajiem noteikumiem un rādītājiem.

Pirms metodoloģiju iesniegšanas elektroenerģijas PSOET un gāzes PSOET veic plašu apspriešanos, iesaistot vismaz tās organizācijas, kas pārstāv visas attiecīgās ieinteresētās personas, un attiecīgā gadījumā pašas ieinteresētās personas, valstu regulatīvās iestādes un citas valstu iestādes.

2. Aģentūra trīs mēnešu laikā no metodoloģiju saņemšanas dienas sniedz dalībvalstīm un Komisijai atzinumu par metodoloģijām un to publicē.

3. Trīs mēnešu laikā no Aģentūras atzinuma saņemšanas Komisija sniedz un arī dalībvalstīs var sniegt savu atzinumu par metodoloģijām. Atzinumus iesniedz elektroenerģijas PSOET un gāzes PSOET.

4. Trīs mēnešu laikā no pēdējā atzinuma saņemšanas dienas, kas saņemts saskaņā ar 3. punktu, elektroenerģijas PSOET un gāzes PSOET pielāgo savas metodoloģijas, pienācīgi ņemot vērā no dalībvalstīm saņemtos atzinumus, Komisijas atzinumu un Aģentūras atzinumu, un iesniedz tās Komisijai apstiprināšanai.

5. Divu nedēļu laikā no Komisijas apstiprinājuma elektroenerģijas PSOET un gāzes PSOET publicē savas attiecīgās metodoloģijas savā tīmekļa vietnē. Pēc pieprasījuma tie Komisijai un Aģentūrai nosūta V pielikuma 1. punktā noteiktos attiecīgos ievaddatu kopumus un citus būtiskus datus par tīkliem, jaudas plūsmām un tirgu pietiekami precīzā formā atbilstīgi valstu tiesību aktiem un attiecīgajiem nolīgumiem par konfidencialitāti. Dati ir derīgi pieprasījuma dienā. Komisija un Aģentūra saņemto datu konfidencialitāti nodrošina gan pašas, gan arī attiecībā uz jebkuru personu, kam uzticēts uz šo datu pamata veikt analīzi.

6. Metodoloģijas regulāri atjaunina un uzlabo saskaņā ar 1. līdz 5. punktu. Aģentūra pēc savas iniciatīvas vai pēc pienācīgi pamatota valsts regulatīvo iestāžu vai ieinteresēto personu pieprasījuma un pēc oficiālas apspriešanās ar organizācijām, kas pārstāv visas attiecīgās ieinteresētās personas, un ar Komisiju var pieprasīt šādus atjauninājumus un uzlabojumus, to pienācīgi pamatojot un norādot termiņus. Aģentūra publicē valsts regulatīvo iestāžu un ieinteresēto personu pieprasījumus un visus attiecīgos komerciāli nesensitīvos dokumentus, kas Aģentūrai liek pieprasīt atjauninājumus vai uzlabojumus.

7. Līdz 2015. gada 16. maijam valsts regulatīvās iestādes, sadarbojoties Aģentūras ietvaros, nosaka un publisko rādītājus un atbilstošās atsaucēs vērtības, lai varētu salīdzināt ieguldījuma vienības izmaksas salīdzināmiem II pielikuma 1. un 2. punktā iekļauto infrastruktūras kategoriju projektiem. Minētās atsaucēs vērtības var izmantot elektroenerģijas PSOET un gāzes PSOET izmaksu un ieguvumu analīzē, ko tie veiks turpmākajiem tīkla desmit gadu attīstības plāniem.

8. Līdz 2016. gada 31. decembrim elektroenerģijas PSOET un gāzes PSOET kopīgi iesniedz Komisijai un Aģentūrai saskaņīgu un savstarpēji saistītu elektroenerģijas un gāzes tirgus un tīkla modeli, kas ietver gan elektroenerģijas, gan gāzes pārvades infrastruktūru, kā arī uzglabāšanas un sašķidrinātās dabasgāzes objektus, aptver energoinfrastruktūras prioritāros koridorus un jomas un ir izstrādāts saskaņā ar V pielikumā noteiktajiem principiem. Pēc tam, kad Komisija šo modeli apstiprinājusi saskaņā ar 2. līdz 4. punktā izklāstīto procedūru, modeli iekļauj metodoloģijās.

12. pants

Ieguldījumi ar pārrobežu ietekmi

1. Faktiskās ieguldījumu izmaksas, kurās nav iekļautas uzturēšanas izmaksas un kuras ir saistītas ar kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā un II pielikuma 2. punktā noteiktajās kategorijās, sedz to dalībvalstu attiecīgie PSO vai pārvades infrastruktūras projekta virzītāji, kurās projektam ir pozitīva neto ietekme, un izmaksas, uz kurām neattiecas pārslodzes vai citas maksas, ar tīkla piekļuves

tarifiem sedz tīkla lietotāji minētajā dalībvalstī vai minētajās dalībvalstīs.

2. Uz kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā un II pielikuma 2. punktā noteiktajās kategorijās, 1. punkts attiecas tikai tad, ja vismaz viens projekta virzītājs pieprasa attiecīgajām valsts iestādēm šo pantu piemērot visām projekta izmaksām vai to daļām. Uz kopīgu interešu projektu, kas ietilpst II pielikuma 2. punktā noteiktajās kategorijās, 1. punkts attiecas tikai tad, ja ir jau veikts tirgus pieprasījuma izvērtējums un ir norādīts, ka faktiskās ieguldījumu izmaksas nebūs iespējams segt no tarifiem.

Ja projektam ir vairāki projekta virzītāji, attiecīgās valsts regulatīvās iestādes nekavējoties pieprasa, lai visi projekta virzītāji ieguldījumu pieprasījumu iesniedz kopīgi saskaņā ar 3. punktu.

3. Par kopīgu interešu projektiem, uz kuriem attiecas 1. punkts, projekta virzītāji vismaz reizi gadā un kamēr projekts nav nodots ekspluatācijā regulāri informē visas attiecīgās valstu regulatīvās iestādes par projekta gūtajām sekmēm un par apzinātajām izmaksām un ietekmi saistībā ar projektu.

Tiklīdz šāds projekts ir sasniedzis pietiekamu gatavību, projekta virzītāji pēc apspriešanās ar to dalībvalstu PSO, kurās projektam ir nozīmīga pozitīva neto ietekme, iesniedz ieguldījumu pieprasījumu. Minētajā ieguldījumu pieprasījumā iekļauj pieprasījumu pēc pārrobežu izmaksu sadalījuma, un to iesniedz visām attiecīgajām valstu regulatīvajām iestādēm, pievienojot:

a) projekta izmaksu un ieguvumu analīzi, kura atbilst metodoloģijai, kas izstrādāta saskaņā ar 11. pantu un ņemot vērā ieguvumus aiz attiecīgās dalībvalsts robežām; un

b) saimnieciskās darbības plānu, kurā izvērtēta projekta finansiālā dzīvotspēja, tostarp izraudzītais finansēšanas variants un – attiecībā uz kopīgu interešu projektu, kas ietilpst II pielikuma 2. punktā minētajā kategorijā, – tirgus testēšanas rezultātus; un

c) ja projekta virzītāji vienojas – pamatotu priekšlikumu pārrobežu izmaksu sadalījumam.

Ja projektu virza vairāki projekta virzītāji, tie ieguldījumu pieprasījumu iesniedz kopīgi.

Par projektiem, kas iekļauti pirmajā Savienības sarakstā, projekta virzītāji ieguldījumu pieprasījumu iesniedz līdz 2013. gada 31. oktobrim.

Katru ieguldījumu pieprasījuma kopiju valsts regulatīvās iestādes nekavējoties zināšanai nosūta Aģentūrai un Komisijai.

Valsts regulatīvās iestādes un Komisija ievēro konfidencialitāti attiecībā uz komerciāli sensitīvu informāciju.

4. Sešu mēnešu laikā no dienas, kad iesaistītā valsts regulatīvā iestāde ir saņēmusi pēdējo ieguldījumu pieprasījumu, valstu regulatīvās iestādes pēc apspriešanās ar attiecīgajiem projekta virzītājiem pieņem koordinētus lēmumus par ieguldījumu izmaksu sadali, kas jāsedz katram sistēmas operatoram saistībā ar projektu, un par izmaksu iekļaušanu tarīfos. Valstu regulatīvās iestādes var nolemt sadalīt tikai daļu no izmaksām vai var nolemt sadalīt izmaksas starp vairākiem kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst vienā projektu kopumā.

Izmaksu sadalījumā valstu regulatīvās iestādes ņem vērā šādus faktiskos vai prognozētos rādītājus:

— pārslodzes vai citas maksas,

— ieņēmumus, ko rada kompensācijas mehānisms starp pārvades sistēmu operatoriem, kurš noteikts saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 13. pantu.

Pieņemot lēmumu par izmaksu pārrobežu sadalījumu, ņem vērā projektu izmaksas un ieguvumus no ekonomiskā, sociālā un vides viedokļa attiecīgajās dalībvalstīs un iespējamo vajadzību pēc finanšu atbalsta.

Pieņemot lēmumu par izmaksu pārrobežu sadalījumu, attiecīgās regulatīvās iestādes, apspriežoties ar attiecīgajiem PSO, mēģina, pamatojoties uz 3. punkta a) un b) apakšpunktā precizēto informāciju un citiem līdzekļiem, panākt abpusēju vienošanos.

Ja kopīgu interešu projekts mazina negatīvas papildu sekas, piemēram, cilpas plūsmas, un tas ir īstenots dalībvalstī, kura ir

negatīvo papildu seku izcelsmes avots, šādu seku mazināšanu neuzskata par pārrobežu ieguvumu, un tādēļ tā nevar būt par pamatu izmaksu sadalījumam un attiecināšanai uz to dalībvalstu PSO, kurus minētās negatīvās papildu sekas ietekmē.

5. Valsts regulatīvās iestādes, nosakot vai apstiprinot tarīfus saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. panta 1. punkta a) apakšpunktu un Direktīvas 2009/73/EK 41. panta 1. punkta a) apakšpunktu, pamatojoties uz izmaksu pārrobežu sadalījumu, kā minēts šā panta 4. punktā, ņem vērā faktiskās izmaksas, kas radušās PSO vai citam projekta virzītājam ieguldījumu rezultātā, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva un strukturāli līdzīga operatora izmaksām.

Lēmumu par izmaksu sadalījumu valstu regulatīvās iestādes tūlīt dara zināmu Aģentūrai kopā ar visu attiecīgo informāciju par lēmumu. Konkrētāk, informācija aptver sīku un pamatotu izklāstu, uz kāda pamata izmaksas tika sadalītas starp dalībvalstīm, attiecīgi:

- a) novērtējumu par apzinātajām sekām, tostarp saistībā ar tīkla tarīfiem, uz katru no iesaistītajām dalībvalstīm;
- b) novērtējumu par 3. punkta b) apakšpunktā minēto saimnieciskās darbības plānu;
- c) projekta pozitīvo ārējo ietekmi reģionālā vai Savienības mērogā;
- d) rezultātus apspriedēm ar attiecīgajiem projekta virzītājiem.

Izmaksu sadalījuma lēmumu publicē.

6. Ja attiecīgās valsts regulatīvās iestādes nav vienojušās par ieguldījumu pieprasījumu sešu mēnešu laikā no dienas, kad pēdējā valsts regulatīvā iestāde saņēmusi minēto pieprasījumu, tā nekavējoties informē Aģentūru.

Tādā gadījumā vai pēc attiecīgi valsts regulatīvo iestāžu kopīga pieprasījuma lēmumu par ieguldījumu pieprasījumu, tostarp par 3. punktā minēto izmaksu pārrobežu sadalījumu, kā arī par to, kā ieguldījumus atspoguļojas tarīfos, pieņem Aģentūra trīs mēnešu laikā no dienas, kad iestādes vērsušās pie Aģentūras.

Pirms šāda lēmuma pieņemšanas Aģentūra apspriežas ar attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm un projekta virzītājiem. Otrajā daļā minēto trīs mēnešu termiņu var pagarināt par diviem papildu mēnešiem, ja Aģentūra pieprasa papildu informāciju. Minētais papildu termiņš sākas nākamajā dienā pēc pilnīgas informācijas saņemšanas.

Izmaksu sadalījuma lēmumu publicē. Piemēro Regulas (EK) Nr. 713/2009 19. un 20. pantu.

7. Aģentūra nekavējoties Komisijai iesniedz visu lēmumu par izmaksu sadalījumu kopijas un visu attiecīgo informāciju par katru šādu lēmumu. Minēto informāciju var iesniegt kā apkopojumu. Komisija ievēro komerciāli sensitīvas informācijas konfidencialitāti.

8. Šis izmaksu sadalījuma lēmums neskar PSO tiesības iesniegt un valstu regulatīvo iestāžu tiesības apstiprināt maksu par piekļuvi tīkliem saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK un Direktīvas 2009/73/EK 32. pantu, Regulas (EK) Nr. 714/2009 14. pantu un Regulas (EK) Nr. 715/2009 13. pantu.

9. Šo pantu nepiemēro kopīgu interešu projektiem, kas saņemusi:

a) atbrīvojumu no Direktīvas 2009/73/EK 32., 33. un 34. panta un 41. panta 6., 8. un 10. punkta saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 36. pantu;

b) atbrīvojumu no Regulas (EK) Nr. 714/2009 16. panta 6. punkta vai atbrīvojumu no Direktīvas 2009/72/EK 32. panta un 37. panta 6. un 10. punkta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 17. pantu;

c) izņēmumu saskaņā ar Direktīvas 2003/55/EK ⁽¹⁾ 22. pantu; vai

d) izņēmumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1228/2003 ⁽²⁾ 7. pantu.

13. pants

Stimuli

1. Ja projekta virzītājam rodas lielāks risks tāda kopīgu interešu projekta izstrādē, būvē, ekspluatācijā un uzturēšanā, kas

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/55/EK (2003. gada 26. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu (OV L 176, 15.7.2003., 57. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1228/2003 (2003. gada 26. jūnijs) par nosacījumiem attiecībā uz pieeju tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā (OV L 176, 15.7.2003., 1. lpp.).

ietilpst II pielikuma 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā un II pielikuma 2. punktā noteiktajās kategorijās, salīdzinot ar riskiem, kādi parasti rodas, realizējot līdzīgu infrastruktūras projektu, dalībvalstis un valstu regulatīvās iestādes nodrošina, ka minētajam projektam tiek piešķirti pienācīgi stimuli saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. panta 8. punktu, Direktīvas 2009/73/EK 41. panta 8. punktu, Regulas (EK) Nr. 714/2009 14. pantu un Regulas (EK) Nr. 715/2009 13. pantu.

Pirmo daļu nepiemēro, ja kopīgu interešu projekts ir saņemis:

a) atbrīvojumu no Direktīvas 2009/73/EK 32., 33. un 34. panta un 41. panta 6., 8. un 10. punkta saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 36. pantu;

b) atbrīvojumu no Regulas (EK) Nr. 714/2009 16. panta 6. punkta vai atbrīvojumu no Direktīvas 2009/72/EK 32. panta un 37. panta 6. un 10. punkta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 17. pantu;

c) izņēmumu saskaņā ar Direktīvas 2003/55/EK 22. pantu; vai

d) izņēmumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1228/2003 7. pantu.

2. Valstu regulatīvo iestāžu lēmumā par 1. punktā minēto stimulu piešķiršanu ņem vērā rezultātus izmaksu un ieguvumu analīzei, kuras pamatā ir saskaņā ar 11. pantu izstrādātā metodoloģija, un jo īpaši projekta pozitīvas papildu sekas reģionālā vai Savienības mērogā. Valstu regulatīvās iestādes izsver arī specifiskos riskus, kas rodas projekta virzītājiem, veiktos riska mazināšanas pasākumus un šāda riska profila pamatojumu, ņemot vērā projekta pozitīvo neto ietekmi salīdzinājumā ar mazāk riskantu alternatīvu. Atbilstīgie riski ietver riskus, kas saistīti ar jaunām pārvades tehnoloģijām gan uz sauszemes, gan jūrā, riskus, kas saistīti ar izmaksu nepietiekamu atgūstamību, un attīstības riskus.

3. Ar lēmumu piešķirtais stimulants atbilst riska specifiskajam raksturam un var *inter alia* aptvert:

a) noteikumus par apsteidzošiem ieguldījumiem; vai

b) noteikumus, lai atzītu faktiskās izmaksas pirms projekta nodošanas ekspluatācijā; vai

c) noteikumus, kā nodrošināt papildu peļņu no projektā ieguldītā kapitāla; vai

d) visus citus pasākumus, ko uzskata par vajadzīgiem un lietderīgiem.

4. Ja tie ir pieejami, katra valsts regulatīvā iestāde līdz 2013. gada 31. jūlijam iesniedz Aģentūrai savu metodoloģiju un kritērijus, ko izmanto, lai novērtētu ieguldījumus elektroenerģijas un gāzes infrastruktūras projektos un to radīto augstāko risku.

5. Līdz 2013. gada 31. decembrim Aģentūra, pienācīgi ņemot vērā informāciju, ko tā saņēmusi saskaņā ar šā panta 4. punktu, veicina paraugprakses apmaiņu un sniedz ieteikumus saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 7. panta 2. punktu par:

a) stimuliem, kas minēti 1. punktā, pamatojoties uz salīdzinošu valstu regulatīvo iestāžu paraugprakses novērtējumu;

b) kopēju metodoloģiju, lai novērtētu radušos augstākos ieguldījumu riskus elektroenerģijas un gāzes infrastruktūras projektos.

6. Līdz 2014. gada 31. martam katra valsts regulatīvā iestāde publicē savu metodoloģiju un kritērijus, ko izmanto, lai novērtētu ieguldījumus elektroenerģijas un gāzes infrastruktūras projektos un to radīto augstāko risku.

7. Ja 5. un 6. punktā minētie pasākumi nav pietiekami, lai nodrošinātu kopīgu interešu projektu laicīgu īstenošanu, Komisija var izdot pamatnostādnes par šajā pantā noteiktajiem stimuliem.

V NODAĻA

FINANSĒŠANA

14. pants

Projektu atbilstība Savienības finansiālās palīdzības saņemšanai

1. Kopīgu interešu projekti, kas ietilpst II pielikuma 1., 2. un 4. punktā noteiktajās kategorijās, ir atbilstīgi Savienības finansiālās palīdzības saņemšanai pētījumu dotāciju veidā un finanšu instrumentu veidā.

2. Kopīgu interešu projekti, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta a) līdz d) apakšpunktā un II pielikuma 2. punktā noteiktajās kategorijās, izņemot hidroakumulācijas elektrostaciju projektus, arī ir atbilstīgi Savienības finansiālās palīdzības saņemšanai darbiem paredzētu dotāciju veidā, ja tie atbilst visiem šādiem kritērijiem:

a) projekta specifiskā izmaksu un ieguvumu analīze, kas veikta saskaņā ar 12. panta 3. punkta a) apakšpunktu, sniedz

pierādījumus, ka pastāv nozīmīgas pozitīvas papildu sekas, piemēram, saistībā ar apgādes drošību, solidaritāti vai inovāciju;

b) par projektu ir pieņemts lēmums par pārrobežu izmaksu sadalījumu saskaņā ar 12. pantu; vai arī attiecībā uz kopīgu interešu projektiem, kuri ietilpst II pielikuma 1. punkta c) apakšpunktā noteiktajā kategorijā un par kuriem tādēļ nav pieņemts lēmums par pārrobežu izmaksu sadalījumu, projekta mērķis ir sniegt pārrobežu pakalpojumus, veikt tehnoloģiju inovācijas un nodrošināt tīkla pārrobežu darbības drošumu;

c) projekts nav komerciāli dzīvotspējīgs, kā liecina uzņēmējdarbības plāns un citi novērtējumi, īpaši tie, ko veikuši iespējamie ieguldītāji vai kreditori vai valsts regulatīvā iestāde. Izvērtējot projekta komerciālo dzīvotspēju, ņem vērā lēmumu par stimuliem un tā pamatojumu, kas minēts 13. panta 2. punktā.

3. Kopīgu interešu projekti, kas īstenoti saskaņā ar 5. panta 7. punkta d) apakšpunktā minēto procedūru, ir atbilstīgi arī Savienības finansiālās palīdzības saņemšanai darbiem paredzētu dotāciju veidā, ja tie atbilst šā panta 2. punktā izklāstītajiem kritērijiem.

4. Kopīgu interešu projekti, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta e) apakšpunktā un 4. punktā noteiktajās kategorijās, arī ir atbilstīgi Savienības finansiālās palīdzības saņemšanai darbiem paredzētu dotāciju veidā, ja attiecīgie projektu virzītāji var skaidri pierādīt, ka projekti radīs ievērojamas pozitīvas papildu sekas un ka tie nav komerciāli dzīvotspējīgi saskaņā ar saimnieciskās darbības plānu un citiem veiktajiem izvērtējumiem, jo īpaši, ja tos veikuši iespējamie ieguldītāji vai kreditori vai attiecīgā gadījumā valsts regulatīvā iestāde.

15. pants

Norādes Savienības finansiālās palīdzības piešķiršanas kritērijiem

Specifiskie kritēriji, kas noteikti 4. panta 2. punktā, un 4. panta 4. punktā noteiktie parametri ir arī uzskatāmi par mērķiem, kad nosaka Savienības finansiālās palīdzības piešķiršanas kritērijus attiecīgajā regulā par Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu.

16. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 3. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz četru gadu laikposmu no 2013. gada 15. maija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms šā laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 3. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 3. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

17. pants

Ziņošana un novērtēšana

Ne vēlāk kā 2017. gadā Komisija publicē ziņojumu par kopīgu interešu projektu īstenošanu un to iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei. Šajā ziņojumā sniedz novērtējumu par:

- a) gūtajām sekmēm saskaņā ar 3. pantu izraudzītu kopīgu interešu projektu plānošanā, izstrādē, būvniecībā un nodošanā ekspluatācijā un – attiecīgā gadījumā – par īstenošanas kavēšanos un citām sastaptām grūtībām;
- b) Savienības piešķirtajiem un izmaksātajiem līdzekļiem kopīgu interešu projektiem, salīdzinot ar finansēto kopīgu interešu projektu kopējo vērtību;
- c) attiecībā uz elektroenerģijas un gāzes nozarēm – izmaiņām starpsavienojumu līmenī starp dalībvalstīm, attiecīgo enerģijas cenu dinamiku, kā arī tīkla sistēmas atteicu skaitu, to cēloņiem un saistītajām izmaksām ekonomikai;
- d) attiecībā uz atļauju piešķiršanu un sabiedrības līdzdalību – jo īpaši par:
 - i) kopīgu interešu projektu atļauju piešķiršanas procesu vidējo un maksimālo kopējo ilgumu, tostarp katra pirms-pieteikuma procedūras posma ilgumu, salīdzinot ar grafikā paredzētajiem galvenajiem starprezultātiem, kas minēti 10. panta 4. punktā;
 - ii) pretestību pret kopīgu interešu projektiem (jo īpaši tādu rakstisku iebildumu skaitu, kas saņemti sabiedriskās apspriešanas procesā, tiesvedību skaitu);
 - iii) paraugprakses un novatoriskās prakses pārskatu attiecībā uz ieinteresēto personu iesaisti un ietekmes uz vidi mazināšanu atļaujas piešķiršanas procesu un projekta īstenošanas laikā;
 - iv) shēmu efektivitāti, kas paredzētas 8. panta 3. punktā attiecībā uz saskaņā ar 10. pantu noteikto termiņu ieviešanu;
- e) attiecībā uz regulatīvo režīmu – jo īpaši par:
 - i) kopīgu interešu projektu skaitu, par ko pieņemts pārrobežu izmaksu sadalījuma lēmums saskaņā ar 12. pantu;
 - ii) to kopīgu interešu projektu skaitu un veidu, kam piešķirti konkrēti stimuli saskaņā ar 13. pantu;
- f) šīs regulas efektivitāti saistībā ar ieguldījumu tirgus integrācijā līdz 2014. un 2015. gadam, klimata un enerģētikas mērķu sasniegšanā līdz 2020. gadam un ilgākā termiņā virzībā uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni līdz 2050. gadam.

18. pants

Informācija un publiskošana

Komisija sešu mēnešu laikā pēc pirmā Savienības saraksta pieņemšanas dienas izveido sabiedrībai viegli pieejamu infrastruktūras pārredzamības platformu, tostarp internetā. Platforma ietver šādu informāciju:

- a) vispārīgu, atjauninātu informāciju, tostarp ģeogrāfisko informāciju, par katru kopīgu interešu projektu;
- b) katra kopīgu interešu projekta īstenošanas plānu, kā noteikts 5. panta 1. punktā;

c) galvenos rezultātus no izmaksu un ieguvumu analīzes, kuras pamatā ir saskaņā ar 11. pantu izstrādātā metodoloģija, attiecībā uz kopīgu interešu projektiem, izņemot komerciāli sensitīvu informāciju;

d) Savienības sarakstu;

e) informāciju par katram kopīgu interešu projektam Savienības piešķirto un izmaksāto finansējumu.

19. pants

Pārejas noteikumi

Šī regula neskar tādas finansiālās palīdzības piešķiršanu, turpināšanu vai grozīšanu, ko piešķirusi Komisija, pamatojoties uz uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, kuri izsludināti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 680/2007 (2007. gada 20. jūnijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus Kopienas finansiālā atbalsta piešķiršanai Eiropas transporta un enerģētikas tīklu jomā ⁽¹⁾, projektiem, kas uzskaitīti Lēmuma Nr. 1364/2006/EK I un III pielikumā, vai ņemot vērā mērķus, kuru pamatā ir attiecīgās TEN-E paredzētās izdevumu kategorijas, kā noteikts Padomes Regulā (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu ⁽²⁾.

Kopīgu interešu projektiem, par kuriem atļauju piešķiršanas procesā projekta virzītājs ir iesniedzis pieteikuma dokumentāciju pirms 2013. gada 16. novembra, III nodaļas noteikumus nepiemēro.

20. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 713/2009

Regulas (EK) Nr. 713/2009 22. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Aģentūra iekasē maksu par atbrīvojuma lēmuma pieprasījumu atbilstīgi 9. panta 1. punktam un par Aģentūras lēmumiem par izmaksu pārrobežu sadalījumu saskaņā ar 12. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes (*).

(*) OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp."

⁽¹⁾ OV L 162, 22.6.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 210, 31.7.2006., 25. lpp.

21. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 714/2009

Regulu (EK) Nr. 714/2009 groza šādi:

1) regulas 8. pantu groza šādi:

a) panta 3. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) kopējus tīkla darbības instrumentus, lai nodrošinātu tīkla darbības koordināciju normālos un ārkārtas apstākļos, tostarp parastu negadījumu klasifikācijas skalu, un pētniecības plānus. Šie instrumenti *inter alia* precizē:

i) informāciju, tostarp atbilstošu nākamās dienas, tās pašas dienas un reāllaika informāciju, kas palīdz uzlabot darbības koordināciju, kā arī šādas informācijas vākšanas un izplatīšanas optimālo biežumu;

ii) tehnoloģisko platformu informācijas apmaiņai reāllaikā un attiecīgā gadījumā tehnoloģiskās platformas, lai vāktu, apstrādātu un nodotu citu informāciju, kas minēta i) punktā, kā arī tādu procedūru īstenošanai, ar kurām var uzlabot darbības koordināciju starp pārvades sistēmas operatoriem, lai šāda koordinācija aptvertu visu Eiropu;

iii) kā pārvades sistēmu operatori dara pieejamu darbības informāciju citiem pārvades sistēmu operatoriem vai jebkurai struktūrai, kas pienācīgi pilnvarota tos atbalstīt, lai nodrošinātu darbības koordināciju, un Aģentūrai; un

iv) to, ka pārvades sistēmu operatori izvēlas kontaktpunktu, kas atbild uz informācijas pieprasījumiem no citiem pārvades sistēmu operatoriem vai no jebkuras struktūras, kas pienācīgi pilnvarota, kā minēts iii) punktā, vai no Aģentūras.

Elektroenerģijas PSOET līdz 2015. gada 16. maijam iesniedz Aģentūrai un Komisijai attiecībā uz i) līdz iv) punktu pieņemtās specifikācijas.

Aģentūra 12 mēnešu laikā no specifikāciju pieņemšanas izdod atzinumu, kurā ir aplūkots, vai tie pieteikumi veicina pārrobežu tirdzniecību un nodrošina Eiropas elektroenerģijas pārvades tīkla optimālu pārvaldību, koordinētu darbību, efektīvu izmantošanu un pareizu tehnisko attīstību.”;

b) panta 10. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) ņem vērā valstu ieguldījumu plānus, ievērojot 12. panta 1. punktā minētos reģionālos ieguldījumu plānus un attiecīgā gadījumā tīkla plānošanas Savienības aspektus, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes (*); tam veic izdevumu un ieguvumu analīzi, izmantojot metodoloģiju, kas noteikta, kā izklāstīts minētās regulas 11. pantā;

(*) OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.”;

2) regulas 11. pantu aizstāj ar šādu:

“11. pants

Izmaksas

Izmaksas, kas saistītas ar šīs regulas 4. līdz 12. pantā un Regulas (ES) Nr. 347/2013 11. pantā minētajām elektroenerģijas PSOET darbībām, sedz pārvades sistēmu operatori, un tās iekļauj tarifu aprēķinos. Regulatīvās iestādes apstiprina minētās izmaksas vienīgi tad, ja tās ir pamatotas un atbilstīgas.”;

3) regulas 18. pantā iekļauj šādu punktu:

“4.a Komisija var pieņemt pamatnostādnes par pārvades sistēmu operatoru darbības koordināciju Savienības līmenī. Minētās pamatnostādnes ir saskaņā ar šīs regulas 6. pantā minētajiem tīkla kodeksiem un pamatojas uz tiem, kā arī uz šīs regulas 8. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajām pieņemtajām specifikācijām un Aģentūras atzinuma. Pieņemot minētās pamatnostādnes, Komisija ņem vērā dažādās reģionālās un valstu darbības prasības.

Minētās pamatnostādnes pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

4) regulas 23. pantā iekļauj šādu punktu:

“3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro 5. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (*).

(*) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.”

22. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 715/2009

Regulu (EK) Nr. 715/2009 groza šādi:

1) regulas 8. panta 10. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) ņem vērā valstu ieguldījumu plānus, ievērojot 12. panta 1. punktā minētos reģionālos ieguldījumu plānus un attiecīgā gadījumā tīkla plānošanas Savienības aspektus, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes (*); tam veic izdevumu un ieguvumu analīzi, izmantojot metodoloģiju, kas noteikta, kā izklāstīts minētās regulas 11. pantā.

(*) OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.”;

2) regulas 11. pantu aizstāj ar šādu:

“11. pants

Izmaksas

Izmaksas, kas saistītas ar šīs regulas 4. līdz 12. pantā un Regulas (ES) Nr. 347/2013 11. pantā minētajām gāzes PSOET darbībām, sedz pārvades sistēmu operatori, un tās ņem vērā tarifu aprēķinos. Regulatīvās iestādes apstiprina minētās izmaksas vienīgi tad, ja tās ir pamatotas un atbilstīgas.”

23. pants

Atcelšana

Lēmumu Nr. 1364/2006/EK atceļ no 2014. gada 1. janvāra. No šīs regulas neizriet nekādas tiesības attiecībā uz projektiem, kas uzskaitīti Lēmuma Nr. 1364/2006/EK I un III pielikumā.

24. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2013. gada 1. jūnija, izņemot 14. un 15. pantu, ko piemēro no attiecīgās regulas par Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu piemērošanas dienas.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2013. gada 17. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. CREIGHTON

I PIELIKUMS

ENERGOINFRASTRUKTŪRAS PRIORITĀRIE KORIDORI UN JOMAS

Šo regulu piemēro turpmāk minētajiem Eiropas energoinfrastruktūras prioritārajiem koridoriem un jomām.

1. PRIORITĀRIE ELEKTROENERĢIJAS KORIDORI

1. Jūras elektrotīkli ziemeļu jūrās ("NSOG"): integrēta jūras elektrotīkla attīstība un saistītie starpsavienojumi Ziemeļu jūrā, Īrijas jūrā, Lamanša jūras šaurumā, Baltijas jūrā un blakus esošajos ūdeņos, lai pārvadītu elektroenerģiju, kas iegūta no atjaunojamiem jūras enerģijas avotiem, uz patēriņa centriem un krātuvēm un kāpinātu elektroenerģijas pārrobežu apmaiņu.

Attiecīgās dalībvalstis: Apvienotā Karaliste, Beļģija, Dānija, Francija, Īrija, Luksemburga, Nīderlande, Vācija, Zviedrija.

2. Ziemeļu–dienvidu elektrotīklu starpsavienojumi Rietumeiropā ("NSI West Electricity"): starpsavienojumi starp reģiona dalībvalstīm un trešām valstīm Vidusjūras reģionā, tostarp Ibērijas pussalā, jo īpaši, lai integrētu no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtu elektroenerģiju un stiprinātu iekšējā tīkla infrastruktūras ar mērķi veicināt reģiona tirgus integrāciju.

Attiecīgās dalībvalstis: Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Francija, Itālija, Īrija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Portugāle, Spānija, Vācija.

3. Ziemeļu–dienvidu elektroenerģijas starpsavienojumi Austrumeiropas vidienē un dienvidos ("NSI East Electricity"): starpsavienojumi un iekšējās līnijas ziemeļu–dienvidu un austrumu–rietumu virzienā, lai pabeigtu iekšējā tirgus izveidi un integrētu no atjaunojamiem enerģijas avotiem saražoto enerģiju.

Attiecīgās dalībvalstis: Austrija, Bulgārija, Čehijas Republika, Grieķija, Horvātija⁽¹⁾, Itālija, Kipra, Polija, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Ungārija, Vācija.

4. Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plāns elektroenerģijas jomā ("BEMIP Electricity"): starpsavienojumi starp dalībvalstīm Baltijas reģionā un attiecīgi iekšējā tīkla infrastruktūras nostiprināšana, lai novērstu Baltijas valstu izolētību, veicinātu tirgus integrāciju, *inter alia* strādājot pie atjaunojamo energoresursu integrācijas reģionā.

Attiecīgās dalībvalstis: Dānija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija, Vācija, Zviedrija.

2. PRIORITĀRIE GĀZES KORIDORI

5. Ziemeļu–dienvidu gāzes starpsavienojumi Rietumeiropā ("NSI West Gas"): gāzes infrastruktūra ziemeļu–dienvidu gāzes plūsmām Rietumeiropā, lai vēl vairāk diversificētu piegādes maršrutus un palielinātu gāzes piegādājamību īstermiņā.

Attiecīgās dalībvalstis: Apvienotā Karaliste, Beļģija, Dānija, Francija, Itālija, Īrija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Portugāle, Spānija, Vācija.

6. Ziemeļu–dienvidu gāzes starpsavienojumi Austrumeiropas vidienē un dienvidos ("NSI East Gas"): gāzes infrastruktūra reģionāliem gāzes savienojumiem Baltijas jūras reģionā un starp to un Adrijas un Egejas jūru, Vidusjūras baseina austrumiem un Melno jūru un piegādes avotu diversifikācijas un piegāžu drošības veicināšanai.

Attiecīgās dalībvalstis: Austrija, Bulgārija, Čehijas Republika, Grieķija, Horvātija⁽¹⁾, Itālija, Kipra, Polija, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Ungārija, Vācija.

7. Dienvidu gāzes koridors ("SGC"): infrastruktūra gāzes pārvadīšanai no Kaspijas baseina, Vidusāzijas, Tuvajiem Austrumiem un Vidusjūras baseina austrumiem uz Savienību, lai uzlabotu gāzes piegāžu diversifikāciju.

⁽¹⁾ Atkarībā no tā, vai un kad Horvātija pievienosies.

Attiecīgās dalībvalstis: Austrija, Bulgārija, Čehijas Republika, Francija, Grieķija, Horvātija ⁽¹⁾, Itālija, Kipra, Polija, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Ungārija, Vācija.

8. Baltijas enerģētikas tirgus starpsavienojuma plāns gāzes jomā ("BEMIP Gas"): gāzes infrastruktūra, lai novērstu trīs Baltijas valstu un Somijas izolētību un atkarību no viena piegādātāja, attiecīgi stiprinātu iekšējā tīkla infrastruktūras un palielinātu piegāžu diversifikāciju un drošību Baltijas jūras reģionā.

Attiecīgās dalībvalstis: Dānija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija, Vācija, Zviedrija.

3. PRIORITĀRAIS NAFTAS KORIDORS

9. Naftas piegāžu savienojumi Austrumeiropas vidienē ("OSC"): naftas cauruļvadu tīkla sadarbaspēja Austrumeiropas vidienē, lai palielinātu piegāžu drošību un samazinātu vides riskus.

Attiecīgās dalībvalstis: Austrija, Čehijas Republika, Horvātija ⁽¹⁾, Polija, Slovākija, Ungārija, Vācija.

4. PRIORITĀRĀS TEMATISKĀS JOMAS

10. Viedo tīklu ieviešana: viedo tīklu tehnoloģiju ieviešana visā Savienībā, lai efektīvi integrētu visu elektrotīklam pieslēgto lietotāju paradumus un rīcību, jo īpaši elektroenerģijas ražošana lielos apjomos no atjaunojamiem vai decentralizētiem enerģijas avotiem un patērētāju reakcija pieprasījuma veidā.

Attiecīgās dalībvalstis: visas.

11. Elektromaģistrāles: līdz 2020. gadam izveido pirmās elektromaģistrāles ar mērķi izveidot tādu elektromaģistrāļu sistēmu visā Savienībā, kura spētu:

- a) pielāgoties tam, ka aizvien pieaug no vēja saražotās enerģijas pārpalikums Ziemeļu jūrā un Baltijas jūrā un ap šīm jūrām, kā arī palielināsies atjaunojamo energoresursu ražošana Austrumeiropā, Dienvideiropā un arī Ziemeļāfrikā;
- b) savienot šos jaunus enerģijas ražošanas centrus ar lielākajiem uzglabāšanas centriem ziemeļvalstīs, Alpu reģionā un citos reģionos, kuros ir lielākie patēriņa centri; un
- c) tikt galā ar arvien mainīgāku un decentralizētāku elektroenerģijas apgādi un elastīgu pieprasījumu.

Attiecīgās dalībvalstis: visas.

12. Pārrobežu oglekļa dioksīda tīkls: izveidot infrastruktūru, kas domāta oglekļa dioksīda transportēšanai starp dalībvalstīm un kaimiņu trešām valstīm, ņemot vērā gaidāmo oglekļa dioksīda uztveršanas un uzglabāšanas ieviešanu.

Attiecīgās dalībvalstis: visas.

⁽¹⁾ Atkarībā no tā, vai un kad Horvātija pievienosies.

II PIELIKUMS

ENERGOINFRASTRUKTŪRAS KATEGORIJAS

Energoinfrastrukturā kategorijas, kas jāattīsta, lai īstenotu I pielikumā uzskaitītās energoinfrastrukturā prioritātes:

1) elektroenerģija:

- a) augstsprieguma gaisvadu elektropārvades līnijas, ja tās projektētas 220 kV vai lielākam spriegumam, un apakšzemes un zemūdens elektropārvades kabeļlīnijas, ja tās projektētas 150 kV vai lielākam spriegumam;
- b) jo īpaši attiecībā uz elektromaģistrālēm: jebkāds materiāls aprīkojums, kas projektēts elektroenerģijas pārvadīšanai augstsprieguma vai supraaugstā sprieguma sistēmā, lai vietas, kur enerģija tiek ražota vai uzglabāta lielos apjomos vienā vai vairākās dalībvalstīs vai trešās valstīs, savienotu ar vietām, kur ir liels elektroenerģijas patēriņš vienā vai vairākās dalībvalstīs;
- c) elektroenerģijas uzglabāšanas objekti, kas paredzēti elektroenerģijas pastāvīgai vai pagaidu uzglabāšanai virszemes vai apakšzemes infrastruktūrā vai ģeoloģiskos objektos, ar nosacījumu, ka tie ir tieši pieslēgti augstsprieguma elektropārvades līnijām, kas projektētas 110 kV vai lielākam spriegumam;
- d) jebkāds aprīkojums vai iekārta, kas ir būtiska, lai a) līdz c) apakšpunktā minētās sistēmas būtu ekspluatācijā drošas, neapdraudētas un efektīvas, tostarp aizsardzības, uzraudzības un kontroles sistēmas visiem sprieguma līmeņiem un apakšstacijām;
- e) jebkāds aprīkojums vai iekārta gan pārvades, gan vidēja sprieguma sadales līniju līmenī, kura funkcija ir divpusēja digitāla komunikācija reāllaikā vai tuvu tam, interaktīvs un intelektuāls elektroenerģijas ražošanas, pārvades, sadales un patēriņa monitorings un vadība elektrotīklā, lai izveidotu tīklu, kurā efektīvi integrētas visu tam pieslēgto lietotāju – ražotāju, patērētāju un lietotāju, kas vienlaikus ir ražotāji un patērētāji, – darbības un ieradumi nolūkā nodrošināt ekonomiski izdevīgu un ilgtspējīgu elektroenerģijas sistēmu, ko raksturo mazi zudumi, augsta kvalitāte, apgādes drošība un lietošanas drošums;

2) gāze:

- a) dabasgāzes un biogāzes pārvades cauruļvadi, kas ir daļa no tīkla, kurš lielākoties sastāv no augstspiediena cauruļvadiem, izņemot augstspiediena cauruļvadus, ko izmanto dabasgāzes sadalei izpētes un ieguves vietās vai vietējā līmenī;
- b) apakšzemes uzglabāšanas objekti, kas pievienoti iepriekš minētajiem gāzes augstspiediena cauruļvadiem;
- c) sašķidrinātas dabasgāzes vai saspiestas dabasgāzes pieņemšanas, uzglabāšanas un regazifikācijas vai dekompresijas objekti;
- d) jebkāds aprīkojums vai iekārta, kas ir būtiska, lai sistēma būtu ekspluatācijā droša, neapdraudēta un efektīva vai lai nodrošinātu divvirzienu plūsmas jaudu, tostarp kompresoru stacijas;

3) nafta:

- a) jēlnaftas transportēšanas cauruļvadi;
- b) sūkņēšanas stacijas un uzglabāšanas objekti, kas nepieciešami jēlnaftas cauruļvada ekspluatācijai;
- c) jebkāds aprīkojums vai iekārta, kas ir būtiska, lai attiecīgā sistēma darbotos pareizi, droši un efektīvi, tostarp aizsardzības, uzraudzības un kontroles sistēmas un reversās plūsmas ierīces;

4) oglekļa dioksīds:

- a) specializēti cauruļvadi (izņemot sūkņposma cauruļvadu tīklu), ko izmanto, lai no vairāk nekā viena avota, t. i., rūpnieciskām iekārtām (tostarp spēkstacijām), kas rada oglekļa dioksīdu sadedzināšanas procesā vai citās ķīmiskās reakcijās, kurās iesaistīti fosili vai nefosili oglekli saturoši savienojumi, transportētu antropogēnas izcelsmes oglekļa dioksīdu tā pastāvīgai ģeoloģiskai uzglabāšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/31/EK⁽¹⁾;
- b) objekti oglekļa dioksīda sašķidrināšanai un pagaidu uzglabāšanai, gatavojoties tā tālākai transportēšanai. Tas neietver infrastruktūru ģeoloģiskās formācijās, ko izmanto oglekļa dioksīda pastāvīgai uzglabāšanai saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, un saistītos virszemes un iesūkņēšanas objektus;
- c) jebkāds aprīkojums vai iekārta, kas ir būtiska, lai attiecīgā sistēma darbotos pareizi un būtu ekspluatācijā neapdraudēta un efektīva, tostarp aizsardzības, uzraudzības un kontroles sistēmas.

⁽¹⁾ OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.

III PIELIKUMS

REĢIONĀLIE KOPĪGU INTEREŠU PROJEKTU SARAKSTI

1. NOTEIKUMI GRUPĀM

1. Attiecībā uz elektroenerģijas projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. punktā minētajās kategorijās, katrā grupā ir pārstāvji no dalībvalstīm, valstu regulatīvajām iestādēm, PSO, kā arī Komisijas, Aģentūras un elektroenerģijas PSOET.

Attiecībā uz gāzes projektiem, kas ietilpst II pielikuma 2. punktā minētajās kategorijās, katrā grupā ir pārstāvji no dalībvalstīm, valstu regulatīvajām iestādēm, PSO, kā arī Komisijas, Aģentūras un gāzes PSOET.

Attiecībā uz naftas un oglekļa dioksīda transportēšanas projektiem, kas ietilpst II pielikuma 3. un 4. punktā minētajās kategorijās, katrā grupā ir pārstāvji no dalībvalstīm, projekta virzītājiem, uz kuriem attiecas katra no I pielikumā minētajām attiecīgajām prioritātēm, kā arī no Komisijas.

2. Grupu lēmējstruktūras var apvienoties. Visas grupas vai lēmējstruktūras var vajadzības gadījumā tikt, lai apspriestu visām grupām kopīgus jautājumus; šādi jautājumi var būt saistībā ar pārreģionālo konsekvenci vai to ierosināto projektu skaitu, kas iekļauti reģionālo sarakstu projektos, kuri draud kļūt nepārvaldāmi.
3. Katra grupa savu darbu organizē saskaņīgi ar reģionālās sadarbības centieniem atbilstīgi Direktīvas 2009/72/EK 6. pantam, Direktīvas 2009/73/EK 7. pantam, Regulas (EK) Nr. 714/2009 12. pantam un Regulas (EK) Nr. 715/2009 12. pantam un saskaņīgi ar citām esošām reģionālās sadarbības struktūrām.
4. Katra grupa pēc vajadzības, ņemot vērā attiecīgās I pielikumā minētās prioritātes īstenošanu, uzaicina projektu virzītājus, kuru projekti varētu tikt atlasīti kā kopīgu interešu projekti, pārstāvjus no valsts pārvaldes iestādēm un regulatīvajām iestādēm, PSO pārstāvjus no ES kandidātvalstīm, potenciālajām kandidātvalstīm, Eiropas Ekonomikas zonas un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīm, Enerģētikas kopienas iestāžu un struktūru pārstāvjus, pārstāvjus no valstīm, uz ko attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, un valstīm, ar ko Savienība iedibinājusi īpašu sadarbību enerģētikas jomā. Lēmumu uzaicināt trešās valsts pārstāvjus pieņemt pēc vienprātības principa.
5. Katra grupa apspriežas ar organizācijām, kas pārstāv ieinteresētās personas, un attiecīgā gadījumā – ar pašām ieinteresētajām personām, tostarp ražotājiem, sadales sistēmu operatoriem, piegādātājiem un patērētājiem, un ar vides aizsardzības organizācijām. Grupa var rīkot uzklaušanās vai apspriedes, ja tas ir lietderīgi tās uzdevumu izpildei.
6. Komisija 18. pantā minētajā pārredzamības platformā publicē katras grupas iekšējos noteikumus, regulāri atjauninātu informāciju par darba gaitu, sanāksmju darba kārtību, kā arī galīgos secinājumus un lēmumus.
7. Komisija, Aģentūra un grupas tiecas nodrošināt konsekvenci dažādu grupu starpā. Tādēļ Komisija un Aģentūra attiecīgā gadījumā nodrošina informācijas apmaiņu saistībā ar visu darbu, par ko attiecīgajās grupās ir pārreģionāla interese.

Valsts regulatīvo iestāžu un Aģentūras dalība grupās neapdraud to mērķu un pienākumu pildīšanu, kas tām noteikti šajā regulā vai Direktīvas 2009/72/EK 36. un 37. pantā un Direktīvas 2009/73/EK 40. un 41. pantā, vai Regulā (EK) Nr. 713/2009.

2. REĢIONĀLO SARAKSTU IZVEIDES PROCESS

1. Projekta virzītāji, kuru projekti varētu tikt atlasīti kā kopīgu interešu projekti un kuri vēlas šāda statusa iegūšanu, grupai iesniedz pieteikumu, lai projekts tiktu izraudzīts par kopīgu interešu projektu, un pieteikumā iekļauj:

- novērtējumu par to, kā viņa projekti sekmēs I pielikumā minēto prioritāšu īstenošanu,
- analīzi par to, kā ir izpildīti 4. pantā noteiktie kritēriji,
- projektiem, kas sasnieguši pietiekamu gatavību, – projektam pielāgotu izmaksu un ieguvumu analīzi saskaņā ar 21. un 22. pantu un pamatojoties uz metodoloģijām, ko, ievērojot 11. pantu, ir izstrādājis elektroenerģijas PSOET vai gāzes PSOET, un
- visu citu informāciju, kas būtiska projekta novērtēšanai.

2. Visi saņēmēji nodrošina komerciāli sensitīvas informācijas konfidencialitāti.

3. Pēc pirmā Savienības saraksta pieņemšanas visiem turpmāk pieņemtajiem Savienības sarakstiem ierosinātie elektroenerģijas pārvades un uzglabāšanas projekti, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā minētajās kategorijās, ir daļa no jaunākā pieejamā elektroenerģijas tīkla desmit gadu attīstības plāna, ko izstrādājis elektroenerģijas PSOET saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. pantu.

4. Pēc pirmā Savienības saraksta pieņemšanas attiecībā uz visiem turpmāk pieņemtajiem Savienības sarakstiem ierosinātie gāzes pārvades un uzglabāšanas projekti, kas ietilpst II pielikuma 2. punktā minētajās kategorijās, ir daļa no jaunākā pieejamā gāzes tīkla desmit gadu attīstības plāna, ko izstrādājis gāzes PSOET saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 715/2009 8. pantu.

5. Projektu priekšlikumus, kas iesniegti iekļaušanai pirmajā Savienības sarakstā un kas pirms tam nav vērtēti atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. pantam, vērtē Savienības līmeņa sistēmā, un to veic:

- elektroenerģijas PSOET saskaņā ar metodoloģiju, ko piemēro jaunākajā pieejamajā tīkla desmit gadu attīstības plānā projektiem, kuri ietilpst II pielikuma 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā minētajās kategorijās,
- gāzes PSOET vai trešā persona saskaņotā veidā, balstoties uz objektīvu metodoloģiju attiecībā uz projektiem, uz kuriem attiecas II pielikuma 2. punkts.

Līdz 2014. gada 16. janvārim Komisija izdod pamatnostādnes par kritērijiem, kas jāpiemēro elektroenerģijas un gāzes PSOET, izstrādājot to attiecīgos tīkla desmit gadu attīstības plānus, kuri minēti šā punkta 3. un 4. apakšpunktā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi un procesa pārredzamību.

6. Ierosinātie oglekļa dioksīda transportēšanas projekti, kas ietilpst II pielikuma 4. punktā minētajā kategorijā, ir daļa no oglekļa dioksīda transportēšanas un uzglabāšanas pārrobežu infrastruktūrai veltīta plāna, ko izstrādājušas vismaz divas dalībvalstis un ko Komisijai iesniedz vai nu attiecīgās dalībvalstis, vai šo dalībvalstu ieceltas struktūras.

7. Attiecībā uz ierosinātajiem projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. un 2. punktā minētajās kategorijās, valsts regulatīvās iestādes un vajadzības gadījumā Aģentūra iespēju robežās un kontekstā ar reģionālo sadarbību (Direktīvas 2009/72/EK 6. pants, Direktīvas 2009/73/EK 7. pants) pārbauda, cik konsekventi tiek piemērota kritēriju / izmaksu un ieguvumu analīzes metodoloģija, un novērtē to pārrobežu nozīmi. Tās novērtējumu iesniedz grupai.

8. Attiecībā uz ierosinātajiem naftas un oglekļa dioksīda transportēšanas projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 3. un 4. punktā minētajām kategorijām, Komisija izvērtē, kā piemēroti 4. pantā minētie kritēriji. Attiecībā uz ierosinātajiem oglekļa dioksīda projektiem, kas ietilpst II pielikuma 4. punktā minētajā kategorijā, Komisija arī ņem vērā paplašināšanas iespējas nākotnē, lai iesaistītu vēl citas dalībvalstis. Komisija novērtējumu iesniedz grupai.
9. Dalībvalstis, uz kuru teritoriju ierosinātais projekts neattiecas, bet var potenciāli sniegt pozitīvu neto ietekmi vai būtiski ietekmēt, piemēram, vidi vai energoinfrastruktūras darbību tās teritorijā, var iesniegt grupai atzinumu, izklāstot savus apsvērumus.
10. Grupas lēmējstruktūra pēc grupas dalībvalsts pieprasījuma izskata pamatotos apsvērumus, ko dalībvalsts iesniegusi saskaņā ar 3. panta 3. punktu, kāpēc tā neapstiprina kopīgu interešu projektu, kurš attiecas uz tās teritoriju.
11. Grupas locekļi rīko tikšanos, lai izskatītu un sakārtotu ierosinātos projektus prioritārā secībā, ņemot vērā regulatoru novērtējumu vai Komisijas novērtējumu attiecībā uz naftas un oglekļa dioksīda transportēšanas projektiem.
12. Grupu sagatavotos reģionālo sarakstu projektus ar ierosinātajiem projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 1. un 2. punktā minētajām kategorijām, un jebkādu atzinumu, kuri minēti šā punkta 9. apakšpunktā, iesniedz Aģentūrai sešus mēnešus pirms Savienības saraksta pieņemšanas dienas. Aģentūra novērtē reģionālo sarakstu projektus kopā ar atzinumiem trīs mēnešu laikā pēc to saņemšanas. Aģentūra sniedz atzinumu par reģionālo sarakstu projektiem, jo īpaši par kritēriju un izmaksu un ieguvumu analīzes saskanīgu piemērošanu reģionos. Aģentūras atzinumu pieņem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 15. panta 1. punktā minēto procedūru.
13. Viena mēneša laikā pēc Aģentūras atzinuma saņemšanas katras grupas lēmējstruktūra pieņem galīgo reģionālo sarakstu, ievērojot 3. panta 3. punkta noteikumus, pamatojoties uz grupas priekšlikumu un ņemot vērā Aģentūras atzinumu un valsts regulatīvo iestāžu novērtējumu, kuri iesniegti saskaņā ar šā punkta 7. apakšpunktu, vai Komisijas novērtējumu par naftas un oglekļa dioksīda transportēšanas projektiem, kurš ierosināts saskaņā ar 8. apakšpunktu. Grupas galīgos reģionālos sarakstus iesniedz Komisijai, pievienojot jebkādu atzinumu, kas minēti 9. apakšpunktā.
14. Ja, pamatojoties uz saņemtajiem reģionālajiem sarakstiem un ņemot vērā Aģentūras atzinumu, kopīgu interešu projektu kopējais skaits Savienības sarakstā pārsniedz pārvaldāmu daudzumu, Komisija pēc apspriešanās ar katru attiecīgo grupu apsver iespēju Savienības sarakstā neiekļaut projektus, kas attiecīgās grupas sarakstā saskaņā ar 4. panta 4. punktā noteikto prioritāro secību atrodas beigās.

IV PIELIKUMS

KOPĪGU INTEREŠU PROJEKTU KRITĒRIJI – NOTEIKUMI UN RĀDĪTĀJI

1. Projekts ar ievērojamu pārrobežu ietekmi ir projekts kādas dalībvalsts teritorijā, kas atbilst šādiem kritērijiem:

- a) elektroenerģijas pārvade - projekts pie minētās dalībvalsts robežas ar citu vai citām dalībvalstīm vai jebkurā citā būtiskā posmā tajā pašā pārvades koridorā palielina tīkla pārvades jaudu vai jaudu, kas pieejama komerciālajām plūsmām, vismaz par 500 MW, salīdzinot ar situāciju, ja projekts netiktu nodots ekspluatācijā;
- b) elektroenerģijas uzglabāšana - projekts nodrošina vismaz 225 megavatu uzstādīto kapacitāti un tādu uzglabāšanas kapacitāti, kas dod iespēju saražot neto elektroenerģiju vismaz 250 gigavatstundas gadā;
- c) gāzes pārvade - projekts saistīts ar ieguldījumiem reversās plūsmas jaudās vai uzlabo gāzes pārvades kapacitāti pāri attiecīgo dalībvalstu robežām vismaz par 10 %, salīdzinot ar situāciju, ja projekts netiktu nodots ekspluatācijā;
- d) gāzes uzglabāšana vai sašķidrināta/saspiesta dabasgāze - projekta mērķis ir vismaz divu dalībvalstu tieša vai netieša apgāde vai infrastruktūras standarta (N-1 noteikums) izpilde reģionālā līmenī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 994/2010 ⁽¹⁾ 6. panta 3. punktu;
- e) viedie tīkli - projekts ir paredzēts aprīkojumam un iekārtām augstsprieguma un vidēja sprieguma līnijās vismaz 10 kV vai lielākam spriegumam. Tajā ir iesaistīti pārvades un sadales sistēmu operatori vismaz no divām dalībvalstīm, kuri aptver vismaz 50 000 lietotāju (elektroenerģijas ražotāji vai patērētāji, vai lietotāji, kas elektroenerģiju gan ražo, gan patērē) patēriņa zonā, kur patēriņš ir vismaz 300 GWh gadā, no kā vismaz 20 % ražo no atjaunojamiem resursiem, kas pēc to dabas ir svārstīgi.

2. Attiecībā uz projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta a) līdz d) apakšpunktā minētajās kategorijās, 4. pantā uzskaitītos kritērijus novērtē šādi:

- a) tirgus integrāciju, konkurenci un sistēmas elastību mēra saskaņā ar analīzi, kas veikta jaunākajā pieejamajā elektroenerģijas Savienības tīkla desmit gadu attīstības plānā, proti:

— attiecībā uz pārrobežu projektiem aprēķina ietekmi uz tīkla pārvades jaudu abos elektroenerģijas plūsmas virzienos, ko mēra pēc elektroenerģijas daudzuma (MW) un to ieguldījuma, lai sasniegtu minimālo starpsavienojumu jaudu, kas atbilst vismaz 10 % no uzstādītās ražošanas jaudas, vai – attiecībā uz projektiem ar būtisku pārrobežu ietekmi – aprēķina ietekmi uz tīkla pārvades jaudu uz robežām starp attiecīgajām dalībvalstīm, attiecīgajām dalībvalstīm un trešām valstīm vai attiecīgajās dalībvalstīs un ietekmi uz pieprasījuma un piedāvājuma balansēšanu un tīkla darbību attiecīgajās dalībvalstīs,

— attiecībā uz V pielikuma 10. punktā minēto analīzes apgabalu izvērtē projekta ietekmi uz ražošanas un pārvades izmaksām energosistēmas mērogā un ietekmi uz tirgus cenu dinamiku un konvergenci atbilstīgi dažādiem plānošanas scenārijiem, turklāt ņemot vērā, kā tas maina sarindojumu pēc saimnieciskā izdevīguma;

- b) atjaunojamo energoresursu pārvadi no ražošanas vietām uz lieliem patēriņa centriem un uzglabāšanas krātuvēm mēra saskaņā ar analīzi, kas veikta jaunākajā pieejamajā elektroenerģijas tīkla desmit gadu attīstības plānā, proti:

— attiecībā uz elektroenerģijas pārvadi – aplēs no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas ražošanas jaudu (pēc tehnoloģijas, izsakot MW), kas pievienota un pārvadīta, pateicoties projektam, un to salīdzina ar plānoto kopējo ražošanas jaudu no šādiem atjaunojamiem enerģijas avotiem attiecīgajā dalībvalstī 2020. gadā saskaņā ar valsts rīcības plānu atjaunojamo energoresursu jomā, kā noteikts Direktīvas 2009/28/EK 4. pantā,

⁽¹⁾ OV L 295, 12.11.2010., 1. lpp.

— attiecībā uz elektroenerģijas uzglabāšanu salīdzina jauno jaudu, ko nodrošina projekts, ar kopējo esošo jaudu tai pašai uzglabāšanas tehnoloģijai analīzes apgabalā, kā noteikts V pielikuma 10. punktā;

- c) apgādes drošība, sadarbība un droša sistēmas darbība – to mēra saskaņā ar analīzi, kas veikta jaunākajā pieejamajā elektroenerģijas tīkla desmit gadu attīstības plānā, proti, novērtē projekta ietekmi uz prognozētajiem slodzes zudumiem analīzes apgabalā, kā definēts V pielikuma 10. punktā, un izsaka kā ražošanas un pārvades adekvātumu raksturīgu slodzes periodu kopumā, ņemot vērā paredzamās izmaiņas ekstremālos klimatiskos apstākļos un to ietekmi uz infrastruktūras noturību. Attiecīgā gadījumā mēra projekta ietekmi uz neatkarīgu un uzticamu sistēmas darbības un pakalpojumu kontroli.

3. Attiecībā uz projektiem, kas ietilpst II pielikuma 2. punktā minētajās kategorijās, 4. pantā uzskaitītos kritērijus novērtē šādi:

- a) tirgus integrāciju un sadarbību mēra, aprēķinot, kāda ir projekta pievienotā vērtība no tirgus sektoru integrācijas un cenu konverģences viedokļa un no sistēmas kopējās elastības viedokļa, tostarp jaudas līmeni, kas tiek nodrošināts reversajām plūsmām saskaņā ar dažādiem scenārijiem;
- b) konkurenci mēra pēc diversifikācijas, tostarp pēc tā, kā ir atvieglināta piekļuve vietējiem piegādes avotiem, secīgi ņemot vērā: avotu diversifikāciju, partneru diversifikāciju, maršrutu diversifikāciju un jaunās jaudas ietekmi uz HHI indeksu, ko aprēķina jaudas līmenī analīzes apgabalā, kā definēts V pielikuma 10. punktā;
- c) gāzapgādes drošību mēra, aprēķinot projekta pievienoto vērtību no Savienības gāzes sistēmas īstermiņa un ilgtermiņa noturības viedokļa un sistēmas atlikušās elastības uzlabošanas viedokļa, lai tā varētu darboties piegāžu dalībvalstīm pārrāvumu gadījumā saskaņā ar dažādiem scenārijiem, kā arī aprēķinot projekta nodrošināto papildu jaudu, ko mēra salīdzinājumā ar infrastruktūras standartu (N-1 noteikums) reģionālā līmenī saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 994/2010 6. panta 3. punktu;
- d) ilgtspējību mēra pēc tā, kāds ir projekta devums, lai samazinātu emisijas, lai nodrošinātu rezerves gadījumiem, kad tiek ražoti atjaunojami elektroenerģijas resursi, vai gāzē pārvērstas elektroenerģijas vai biogāzes transportēšanu, ņemot vērā gaidāmās klimatisko apstākļu pārmaiņas.

4. Attiecībā uz projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 1. punkta e) apakšpunktā minētajām kategorijām, katru 4. pantā minēto funkciju vērtē pēc šādiem kritērijiem:

- a) ilgtspējas līmenis: šo kritēriju mēra, izvērtējot siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu un elektrotīkla infrastruktūras ietekmi uz vidi;
- b) pārvades un sadales tīklu jauda nodrošināt pieslēgumus un pārvadīt elektroenerģiju pie lietotājiem un no lietotājiem: šo kritēriju mēra, aplēšot sadales tīklos sadalīto energoresursu uzstādīto jaudu, maksimālo pieļaujamo elektroenerģijas ievadīšanu tīklā, kas nerada sastrēguma risku pārvades tīklos, un enerģijas daudzumu, kas nav iegūts no atjaunojamiem avotiem sastrēgumu vai drošības apdraudējumu dēļ;
- c) iespējas visām lietotāju kategorijām pieslēgties un piekļūt tīklam: šo kritēriju mēra, izvērtējot maksu un tarifu aprēķināšanai pieņemtās metodes un struktūru, ko piemēro ražotājiem, patērētājiem un lietotājiem, kas gan ražo, gan patērē, un darbības elastību, kas paredzēta elektroenerģijas balansēšanai tīklā;
- d) apgādes drošība un kvalitāte: šo kritēriju mēra, izvērtējot šādus aspektus – attiecība starp garantēti pieejamo ražošanas jaudu un maksimālo pieprasījumu, no atjaunojamiem avotiem ražotas elektroenerģijas īpatsvars, elektrosistēmas stabilitāte, pārtraukumu ilgums un biežums uz klientu, tostarp ar klimatiskajiem apstākļiem saistīti pārrāvumi, un sprieguma kvalitāte;

- e) elektroapgādes un tīkla darbības efektivitāte un pakalpojumu kvalitāte: šo kritēriju mēra, izvērtējot šādus aspektus – zudumu līmenis pārvades un sadales tīklos, attiecība starp minimālo un maksimālo elektroenerģijas pieprasījumu noteiktā laika periodā, patēriņa puses iesaistīšanās elektroenerģijas tirgos un energoefektivitātes pasākumos, elektrotīkla komponentu procentuālais izmantojums (t. i., vidējā slodze), tīkla komponentu pieejamība (saistībā ar plānotu un neplānotu apkopi) un tās ietekme uz tīkla darbību, tīkla jaudas faktiskā pieejamība attiecībā pret tās standarta vērtību;
 - f) pārrobežu elektroenerģijas tirgu darbības uzlabošana, izmantojot jaudas plūsmu kontroli, lai mazinātu cilpas plūsmas un palielinātu starpsavienojumu jaudu: šo kritēriju mēra, izvērtējot šādus aspektus – attiecība starp starpsavienojumu jaudu dalībvalstī un tās elektroenerģijas pieprasījumu, starpsavienojumu jaudas izmantojums, pārslodzes maksas starpsavienojumos.
5. Attiecībā uz naftas transportēšanas projektiem, kas ietilpst kādā no II pielikuma 3. punktā minētajām kategorijām, 4. pantā minētos kritērijus novērtē šādi:
- a) naftas apgādes drošību mēra, izvērtējot, kāda ir projekta nodrošinātās jaunās jaudas pievienotā vērtība no sistēmas kopējās īstermiņa un ilgtermiņa noturības viedokļa un no sistēmas atlikušās elastības viedokļa, lai tā varētu darboties piegāžu pārrāvumu laikā saskaņā ar dažādiem scenārijiem;
 - b) sadarbību mēra, izvērtējot, kādā mērā projekts uzlabo naftas tīkla darbību, konkrētāk, nodrošina reverso plūsmu iespēju;
 - c) resursu izmantošanas efektivitāti un ilgtspēju mēra, izvērtējot, kādā mērā projekts izmanto esošo infrastruktūru un palīdz mazināt ar vidi un klimata pārmaiņām saistīto slodzi un riskus.
-

V PIELIKUMS

IZMAKSU UN IEGUVUMU ANALĪZE ENERGO SISTĒMAS MĒROGĀ

Metodoloģija, kas domāta kopīgu interešu projektu saskaņotai izmaksu un ieguvumu analīzei energosistēmas mērogā, atbilst šajā pielikumā noteiktajiem principiem.

1. Metodoloģijas pamatā ir kopējs ievaddatu kopums, kas ir reprezentatīvs Savienības elektroenerģijas un gāzes sistēmai $n + 5$ gadā, $n + 10$ gadā, $n + 15$ gadā un $n + 20$ gadā, kur "n" ir gads, kurā veic analīzi. Šajā datu kopumā ir vismaz turpmāk minētie dati:
 - a) elektroenerģija: pieprasījuma scenāriji, ražošanas jauda pēc kurināmā veida (biomasa, ģeotermālā enerģija, hidroenerģija, gāze, kodolenerģija, nafta, cietais kurināmais, vēja enerģija, saules fotoelementu enerģija, saules enerģijas koncentrēšana, citas atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas) un pēc atrašanās vietas, kurināmā cenas (tostarp biomasa, ogles, gāze un nafta), oglekļa dioksīda cenas, pārvades un – attiecīgā gadījumā – sadales tīkla struktūra un tās attīstība, ņemot vērā visas nozīmīgās jaunās ražošanas jaudas (tostarp ražošanas jaudas, kas aprīkotas ar oglekļa dioksīda uztveršanas iekārtām), uzglabāšanas un pārvades projekti, par kuriem pieņemts galīgais lēmums par ieguldījumiem un kurus plānots nodot ekspluatācijā līdz $n + 5$ gada beigām;
 - b) gāze: pieprasījuma scenāriji, imports, kurināmā cenas (tostarp ogles, gāze un nafta), oglekļa dioksīda cenas, pārvades tīkla struktūra un tās attīstība, ņemot vērā visus jaunus projektus, par kuriem pieņemts galīgais lēmums par ieguldījumiem un kurus plānots nodot ekspluatācijā līdz $n + 5$ gada beigām.
2. Datu kopums atspoguļo spēkā esošos Savienības un valstu tiesību aktus analīzes brīdī. Datu kopumi, ko izmanto attiecīgi elektroenerģijai un gāzei, ir saderīgi, jo īpaši attiecībā uz pieņēmumiem par cenām un apjomiem katrā tirgū. Datu kopumu izstrādā pēc oficiālas apspriešanās ar dalībvalstīm un organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas. Komisija un Aģentūra vajadzības gadījumā nodrošina piekļuvi vajadzīgajiem trešo personu komerciālajiem datiem.
3. Metodoloģija sniedz norādes par tīkla un tirgus modelēšanas izstrādāšanu un izmantošanu, kas nepieciešama izmaksu un ieguvumu analīzei.
4. Izmaksu un ieguvumu analīzes pamatā ir saskanīgs novērtējums par dažādu analizēto projektu kategoriju izmaksām un ieguvumiem, un tā aptver vismaz 1. punktā minēto laika periodu.
5. Izmaksu un ieguvumu analīzē ņem vērā vismaz šādas izmaksas: kapitālizmaksas, darbības un uzturēšanas izmaksas projekta tehniskā dzīves cikla laikā un attiecīgā gadījumā ekspluatācijas pārtraukšanas un atkritumu apsaimniekošanas izmaksas. Metodoloģija sniedz norādes par aprēķinos izmantojamām diskonta likmēm.
6. Attiecībā uz elektroenerģijas pārvadi un uzglabāšanu izmaksu un ieguvumu analīzē ņem vērā vismaz ietekmi un kompensācijas, ko rada Regulas (EK) Nr. 714/2009 13. panta piemērošana, ietekmi uz IV pielikumā definētajiem rādītājiem un šādu ietekmi:
 - a) siltumnīcefekta gāzu emisijas un pārvades zudumi projekta tehniskajā dzīves ciklā;
 - b) nākotnes izmaksas par ieguldījumiem jaunā ražošanas un pārvades jaudā visā projekta tehniskajā dzīves ciklā;
 - c) darbības elastība, tostarp regulējošās jaudas un palīgpalpojumu optimizēšana;
 - d) sistēmas noturība, tostarp pret katastrofām un klimatiskajiem apstākļiem, un sistēmas drošība, jo īpaši attiecībā uz Eiropas kritisko infrastruktūru, kā definēts Direktīvā 2008/114/EK.

7. Attiecībā uz gāzi izmaksu un ieguvumu analīzē ņem vērā vismaz tirgus testēšanas rezultātus, ietekmi uz IV pielikumā definētajiem rādītājiem un šādus faktorus:
 - a) noturība pret katastrofām un klimatiskajiem apstākļiem un sistēmas drošība, jo īpaši attiecībā uz Eiropas kritisko infrastruktūru, kā definēts Direktīvā 2008/114/EK;
 - b) pārslodze gāzes tīklā.
 8. Attiecībā uz viedajiem tīkliem izmaksu un ieguvumu analīzē ņem vērā ietekmi uz IV pielikumā definētajiem rādītājiem.
 9. Detalizētu metodi, ko izmanto, lai ņemtu vērā 6. līdz 8. punktā minētos rādītājus, izstrādā pēc oficiālas apspriešanās ar dalībvalstīm un organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas.
 10. Metodoloģija nosaka, kāda analīze jāveic, balstoties uz attiecīgo ievaddatu kopumu, aprēķinot ietekmi gadījumam, kad projekts tiek realizēts, un gadījumam, kad projekts netiek realizēts. Atsevišķa projekta analizējamais apgabals aptver visas dalībvalstis un trešās valstis, kuru teritorijā būs projekts, visas tieši kaimiņos esošās dalībvalstis un visas citas dalībvalstis, uz kurām projektam būs būtiska ietekme.
 11. Analīzē noskaidro dalībvalstis, uz kurām projektam ir neto pozitīva ietekme (ieguvēji), un dalībvalstis, uz kurām projektam ir neto negatīva ietekme (izmaksu sedzēji). Katrā izmaksu un ieguvumu analīzē ietver jutīguma analīzi attiecībā uz ievaddatu kopumu, dažādu projektu nodošanu ekspluatācijā tajā pašā analizējamā apgabalā un citus būtiskus parametrus.
 12. Pārvades, krātuvju, sašķidrinātas un saspiestas dabasgāzes termināļu un sadales sistēmu operatori apmainās ar informāciju, kas nepieciešama metodoloģijas izstrādei, tostarp ar attiecīgajiem tīkla un tirgus modeļiem. Ikviens pārvades vai sadales sistēmas operators, kas vāc informāciju citu PSO vai SSO labā, nodod atpakaļ datu vākšanas rezultātus iesaistītajiem PSO un SSO.
 13. Attiecībā uz elektroenerģijas un gāzes tirgus un tīkla kopējo modeli, kas izklāstīts 11. panta 8. punktā, šā pielikuma 1. punktā minētais ievaddatu kopums aptver $n + 10$ gadu, $n + 20$ gadu un $n + 30$ gadu, un modelis dod iespēju veikt pilnīgu ekonomiskās, sociālās un vides ietekmes novērtējumu, kurā ietvertas arī ārējās izmaksas, piemēram, tās, kas saistītas ar siltumnīcefekta gāzu un citu gaisa piesārņotāju emisijām vai apgādes drošību.
-

VI PIELIKUMS

PAMATNOSTĀDNES PAR PĀRREDZAMĪBU UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBU

1. Procedūru rokasgrāmata, kas minēta 9. panta 1. punktā, norāda vismaz šādu informāciju:
 - a) attiecīgie tiesību akti, uz kuriem balstīti lēmumi un atzinumi attiecībā uz dažādiem kopīgu interešu projektu veidiem, tostarp vides tiesību akti;
 - b) saņemamie lēmumi un atzinumi;
 - c) kompetentās iestādes, citu iestāžu un svarīgāko ieinteresēto personu nosaukums un adrese;
 - d) darbplūsma, kur izklāstīts katrs procesa posms, kā arī norādīts provizorisks grafiks un īss lēmumu pieņemšanas procedūras pārskats;
 - e) informācija par to dokumentu plašumu, struktūru un detalizētību, kas jāiesniedz kopā ar pieteikumu par lēmuma pieņemšanu, tostarp kontrolesarakstu;
 - f) sabiedrības līdzdalības posmi un līdzekļi.
2. Regulas 10. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajā detalizētajā grafikā iekļauj vismaz šādu informāciju:
 - a) saņemamie lēmumi un atzinumi;
 - b) potenciāli iesaistītās iestādes, ieinteresētās personas un sabiedrība;
 - c) procedūras atsevišķie posmi un to ilgums;
 - d) būtiskākie sasniedzamie starp rezultāti un to termiņi, ņemot vērā gaidāmo visaptverošo lēmumu;
 - e) iestāžu plānotie resursi un iespējamās vajadzības pēc papildu resursiem.
3. Lai vairotu sabiedrības līdzdalību atļauju piešķiršanas procesā un nodrošinātu iepriekšēju informāciju un dialogu ar sabiedrību, ievēro turpmāk minētos principus:
 - a) ieinteresētās personas, kuras ietekmē kopīgu interešu projekts, tostarp attiecīgās valsts, reģionālās un vietējās iestādes, zemes īpašnieki un iedzīvotāji, kas dzīvo projekta tuvumā, sabiedrība un pilsoniskās apvienības, organizācijas vai grupas tiek plaši informētas un ar tām apspriežas projekta sākumā, kad sabiedrības iespējamās bažas vēl ir iespējams ņemt vērā, un to veic atklātā un pārredzamā veidā. Vajadzības gadījumā kompetentā iestāde aktīvi atbalsta projekta virzītāja īstenotos pasākumus;
 - b) kompetentās iestādes nodrošina, ka kopīgu interešu projektu sabiedriskās apspriešanas procedūras ir pēc iespējas apvienotas grupās. Katra sabiedriskā apspriešana aptver visus jautājumus, kas attiecas uz konkrēto procedūras posmu, un vienu jautājumu, kurš attiecas uz konkrētu procedūras posmu, apspriež tikai vienā sabiedriskajā apspriešanā; tomēr viena sabiedriskā apspriešana var notikt vairāk nekā vienā vietā. Paziņojumā par sabiedrisko apspriešanu skaidri norāda, kādi jautājumi tiks apspriesti sabiedriskajā apspriešanā;
 - c) komentārus un iebildumus pieņem tikai no sabiedriskās apspriešanas sākuma līdz termiņa beigām.
4. Sabiedrības līdzdalības koncepcijā ietver vismaz šādu informāciju:
 - a) attiecīgās ieinteresētās personas, pie kurām jāvērsas;
 - b) paredzētie pasākumi, tostarp ierosinātās īpašo sanāksmju norises vietas un datumi;
 - c) grafiks;
 - d) attiecīgajiem uzdevumiem iedalītie cilvēkresursi.

5. Tā kā sabiedriskajai apspriešanai ir jānotiek pirms pieteikuma dokumentācijas iesniegšanas, attiecīgās puses vismaz:

- a) publicē informatīvu bukletu (ne vairāk kā 15 lappuses), kurā skaidri un kodolīgi izklāstīts pārskats par projekta mērķi, projekta provizoriskais grafiks, apsvērtie valsts tīkla attīstības plāna alternatīvie maršruti, gaidāmā ietekme (tostarp pārrobežu ietekme) un iespējamie ietekmes mazināšanas pasākumi, ko publicē jau pirms apspriešanās; turklāt informatīvajā bukletā iekļauj 18. pantā minētās pārredzamības platformas un šā pielikuma 1. punktā minētās procedūras rokasgrāmatas vietņu adreses;
- b) informē visas ieinteresētās personas, izmantojot 9. panta 7. punktā minēto tīmekļa vietni un citus informācijas līdzekļus;
- c) rakstveidā aicina attiecīgās ieinteresētās personas uz īpašām sanāksmēm, kuru laikā apspriež iespējamās bažas.

6. Projekta tīmekļa vietnē ir pieejama vismaz šāda informācija:

- a) šā pielikuma 5. punktā minētais informatīvais buklets;
 - b) netehnisks kopsavilkums, kuru regulāri atjaunina, kurš nav garāks par 50 lappusēm un kurā atspoguļots projekta pašreizējais stāvoklis un – ja tā ir atjaunināta versija – skaidri norādītas izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējām versijām;
 - c) projekta un sabiedriskās apspriešanas plāns, kurā skaidri norādīts, kādos datumos un kur notiks sabiedriskās apspriešanas un uzklaušanās, un paredzētie temati, kas ir būtiski attiecībā uz šīm uzklaušanās;
 - d) kontaktinformācija, lai varētu saņemt pilnīgu pieteikuma dokumentāciju;
 - e) kontaktinformācija, lai varētu nosūtīt komentārus un iebildumus sabiedriskās apspriešanas laikā.
-

**Eiropas Komisijas paziņojums attiecībā uz kopējas ieinteresētības projektu atbilstību ES
finansālajam atbalstam saistībā ar Eiropas energoinfrastruktūrām (Eiropas Parlamenta un Padomes
Regulas (ES) Nr. 347/2013 ⁽¹⁾ V nodaļa)**

Komisija uzsver, ka tā par svarīgu uzskata to, lai no ES un valsts avotiem sniegtais atbalsts aptvertu arī par darbiem paredzētās dotācijas nolūkā īstenot kopējas ieinteresētības projektus, ar ko tiek uzlabota energoapgādes avotu, maršrutu un partneru dažādības nodrošināšana. Komisija patur sev tiesības nākt klajā ar šādi orientētiem priekšlikumiem, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, uzraugot kopējas ieinteresētības projektu īstenošanu, saistībā ar ziņojumu, kas paredzēts regulas, ar ko izveido Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes, 17. pantā.

⁽¹⁾ Skatīt šā Oficiālā Vēstneša 39. lpp.